

BIRÁJA ELŐTT.

Kreutzer István bűnpöze megkezdődött.

Azt a jóképű öreg urat, akit Kreutzer Istvánnak hívnak, ismerte New York magyarsága csakugy, mint Canada magyarsága. Ismerte mindenki a viselt dolgait is, és mégsem bántotta senki itt azt a kedélyes öreg urat, habár itt is rossz fát tett a tűzre olyannyira, hogy egyszerre csak ingott alatta Amerikában is a föld, elvitorlázott haza, holott tudta, hogy a törvény ott azonnal ráteszi a szűz kezét.

De Kreutzer István furfangos ember. Kicszelt egy tervet, amelynek révén kiemelésül remélt a büntetés alól. Azt sugta be a hatóságoknak, hogy azért vitorlázott haza, mert meg akarja menteni a — király életét. Szerinte ugyanis a lapunk szerkesztője, több oryos, ügyvéd és katolikus pap összeesküdött a király élete ellen.

Annak idején jóízűt kacagtrunk itt New Yorkban a tréfán, amelynek ki- eselése nem segített azonban Kreutzer Pistán.

Kreutzer István premontréi pap volt, azután ügyvéd lett. Az ex-pap élettörténete, aki hatrendbeli sikkasztás és három magánokirathamisítás és három csalás büntetésével van vádolva, egyike a legérdekesebb regényeknek. Maga Kreutzer a törvényszékhez benyújtott egyik kérvényében kalandos pályafutását így mondja el:

— Nagyságos elnök ur! Sokszor, nagyon sokszor elnéztem a nyílt tengeren, miként haladnak kedvező szelek mellett, dagadó váznakkal a fűrge vitorlások kitűzött cöljök felé. Elnéztem, hogy mily gyorsan suhananak el mellettünk a búzske, óriás testű, 2—4 kényes gőzhajók, vigan szelve a csobogó habot, sietve elérni kikötőjükhöz. De aztán láttam azt is, hogy amikor eljött az a leírhatatlan hatalom, eljött az a megfőrtetlen erő és felbújt a tenger sivatagának felbőszített oroszlan: a zivatart és veszett haragjában körmeit az oceán testébe vájva, annak üstökét tajtékzó habokban toronymagasságig borzolta fel; láttam, amint az én vitorlásom kormányrudja kisdördölt, a dagadó vitorlák rongyok lettek, az árbóc összetört s ott lebegtek a baroszó hullámok felett remény nélkül, zsákmányul dova a véletlennek. Mi a mi életünk? Egy oceán, amelynek egyik partján áll bölcsőnk, a másik partján koporsónk várakoz. Mindannyian a boldogság szigete felé hajozunk, s míg szelünk kedvező, addig minden jó, de ha utunkban talál az a leírhatatlan erő, a leküzdhetetlen hatalom, akkor — itt vagyok én, a boldogtalan, a szerencsétlen hajós, kormányrudam, az ész rombadölvé, reményektől

dagadó szívem rongyokra tépve és lekem: az árbóc kettétörve. Hála a jó Istennek s az emberiség fejlődő szellemének, az inkvizíció kora lejárt, kinzókamarák lomtarba kerültek. Luther, a rettenhetetlen hős, Kalvin, a rideg filozofus 1648-ban a westfalai békében diadalukat fűték és valóban a protestantizmus szabad kutató szelleme behatolt a népeknek nemesak vallásérkölcse, hanem jogi köntűbe is. Az én kis népem, isten kalapján ezer év óta viruló bokréta, mely nélkül a teremtés nem is volna tökéletes, ez a minden szépre és szabad eszűre fogékony nép bedönti a tárgyalótermek bezárt ajtait, a tárgyalásokat nyilvánossá teszi, kiküszöbölő pörös eljárásából az igazság sírásóját, az irásbeliséget és szentesítő törvénykönyveiben a bizonyítékok szabad mérlegelésének tanát, amely felelő az ítélőbíró lelkiismeretét a kötött bizonyítékok békéből. De engedj meg a tisztelt bíróság, nem vagyok én Theseus és nincs is mellettem Ariadne, nem fogok a büntető törvénykönyvnek észvesztő paragrafusában eltevélyedni s a letárgyalt ügyeket sem jogilag, sem psychiatrice meg sem értenem. Hiszen nálam nem az a kérdés, hogy a btkv. melyik szakaszát sértettem meg, s nem is az, hogy ex katedra az angol Mill-nek, vagy az olasz Lombrosónak van-e igaza, vagy a francia deterministák elmélete áll-e fenn? Ha én ezekre kiterjeszkedném, a bíróság türelmével élnek vissza — ismereteim csak a patakokcskájából kanálzámmra hordván a vizet a Dunába. Az a kérdés: követtem-e el öntudatosan bűntényt s büntethető vagyok-e? E kérdésekre csak akkor lehet felelni, ha én bensőmet egész meztelenségben az ítélkező bíró lelki szeméi, Röntgen-sugarai alá helyezem. Képtelenség. Ki vagyok? Szabadságharcunk második évében az akasztófától és vértől halálra remített évben, 1849-ben egy tözsgyökere magyar anyától, Molnár Annától születtem. Kinek nagy szívét, esztét és jellemét Szolnok városa ma is emlegeti. Felhőttem a legjobb testvérek között egy francia-német műveltségi zseniális apa oldala mellett és szájszéké sohasem éreztem. Iskolámat kitűnő eredménynyel végeztem és ennek köszönhettem, hogy a főtisztelendő premontréi kanonok-rend kebelébe vett fel. A garda szelleme s az én hevesebb vérem nem egyeztek, a rendből kiléptem, s jogi pályára mentem Lipésbő. Az exament letéve, Budapestben telepedtem meg. 1876-ban elvettem Várady Ilonát, a föld legszebb, legszellemesebb, legtalentumosabb leányát. Házasságomból két leánya származott: Angyelka, Margitka. Én, a bűnös fél, a házasságot felbontottam, de megmaradtam jó barátjának, jó apának. Angyelka leányom később meghalt. A kripta ajtaja

becsapódott, s ime, felzúgott az oceán az a leírhatatlan erő, amely lelke- met összezúzta. Innen kezdtem éjjelezni és leszek mértéktelen. Elhanyagolom irodámat, el a zenét, amely nélkül eddig élni sem tudtam. És, aki sohasem játszottam előbb, a börtön próbálók szerencsét. Erkölcsei tébolyba estem. Nem tudom, mi a jó, mi a rossz. Mi az enyém, mi a másé? Elvesztettem ítélő- hetségemet, csálnak és én hiszek; én is csalog, s követem, hogy nekem is higgyenek. Moral insanity vesz rajtam erőt, felverem a templomok perselyét, hogy a koldusoknak alamizsnát adhas- sak, ékszeremet zálogba teszem, hogy másoknak kölcsön adhasak. A takarékos emberből eszelen pazarló és koldus lett. Börtönbe jutottam. Mi a börtön? Hát lehet-e eleven embernek megmagyarázni, hogy mit érez a tetszha- lott, mikor sirjában magához térve, véres koponyája kicsi lakása fedelét dön- geti, s nem tágul a fala. Lehet-e az egészségesnek elmondani, mit érez a haldokló? Mi a börtön? Az, ami a látó szemre a hálgy, a halló fülre a sí- ketség, a vérre a rákfene, a csontba a se- csontság. A börtön soha senkit meg nem javított, s míg a munkás, intelli- gens főre sorvasztó halál, addig a reny- he lustómege hízoló asyllum. A börtön egy vezett kutyától megmárt sziv- nek és infecziált agynak rémszülette, az emberiség örök átka és gyalázata, a mely nem képes megérteni, hogy Kaiu- tól, Jesabeltől, Heródiástól, Judástól le máig sohasem voltak gonosztevők, ha- nem csak lelki és agybeteg emberek, a kiket nem a szabadság elvonásával, mely minden lelki felépülést lehetetlen- tesz, hanem pusztán tehetségéhez mért munkálva lehet gyógyítani. Börtön- önből elevenen szabadultam ki, de ezt nem a törvényeknek, hanem börtön- őreim becsületes bánásmódjának, oryos- som emberbaráti szeretetének, külön- sen pedig fogházgondnokom, Kisfaludy László nemes szívjóságának és támoga- tó kezének köszönhetem, amelyről én még siromban is álmodni fogok. Szabadságom elérése után nem mult el két hét és lelki szemem előtt Dante Divina commediájának Infernaliája egész bor- zalmával feltűnt. Kell, hogy homlo- komra égő betűkkel lett legyen felírva: Ogní speranza... Börtönben voltál, nem lehet többé jogod az élethez. Bár- merre menj, utánad esőörögek börtön- női lánczai. Munkát nem találtam. Éjnek idején kimegyek a Lipótmezőre, behocsátás kerek az örültek házába. Ezt gondoltam. Utközben egy Ameri- kába vágó fiatal emberrel találkoztam. Elhatároztam, hogy én is kimegyek, s akiket megkérősittem, kártalanítom. 1906. augusztus 8-án már New Yorkban voltam. Itt tanulmányoztam a kiván- dorló-ügyet s „Nyílt levél Magyaror- szág népeihöz” címmel nagy munkát

MAGYAR AMERIKAI BANK
(Állami Bank)
32 Broadway New York
Elnök: Villem F. Bryan, volt állami bankfőnökönk.

Elvállalja — minden a bankszámba tartozó ügyletek keresztülvételét.
Betéteket — legmagasabb kamatozattal.
Külön pénzügyi osztály bankkupon részére a legújantósbab árfolyam mellett.
Magyarországi képviselőnk a Magyar Pénzügyintézetek Köz- ponti Hitelbankja és az ennek kötelekébe tartozó 450 — vidéki pénzügyintézet 1000 millió korona alapfőke és betéttel.

István állami számvészőzéki elnök nevére tizenkétezer nyolcszáz, Kreutzer Balázs nevére kétezer hatszáz koronás váltót hamisított. Továbbá, hogy Amerikába kiszökössék, három nőnek állást és házasságot ígért s fölük nagyobb ösz- szeg pénzét csalt ki Kreutzer, aki tizen- hét hónapja ül vizsgálati fogságban. Elmondja, hogy ötvenezer forint vagyo- na volt, de elköltötte.

— Nős ön?
— Ahogy vesszük, elváltam ugyan fe- leségemtől, de azért sokan azt állítják, hogy nős vagyok. (Derültség.)
— Volt már büntetve?
— Igen. Megsértettem egy ügyvédet, aki ahelyett, hogy pisztoly elé állított volna, mint egy gentleman, elítéltetett tíz koronáig. (Derültség.)
— Bűnösnek érzi magát?
— Egyáltalán nem. Teljesen ártatlan vagyok.
— Az orvosszakfegyelők, akik Kreutzer el- meállapotát megfigyelték, állandóan a teremben vannak.

ARANYJUBILEUM.
Tizedik Pius pápának ünneplése.
Rómából sürgönyzik, hogy a tizedik Pius pápa lelkeskedésének aranyjubi- leuma alkalmából rendezett ünnepsé- gek tegnap vették kezdetüket.
A pápa 1858 évi december havában misézett először. A most tiszteletére rendezett ünnepségek előestéjén hivat- kozott arra, hogy Leo pápa lelkeskedé- sének ötvenedik évfordulóján kétszáz- ezer zarándok ömlött a világ minden részéből Rómába, hogy meghódoljanak a katolikus egyház feje előtt.
A jelenlegi pápa jubileumát, ha meg is ünneplik, ez ünneplés esendben fog lefolyani.

TÁRCZA.

AZ ELSŐ VIZIT.

Irta: Marcel Préost.

Már hat hete ismerik egymást. Hat hete, hogy minden este találkoznak. Egyik a műhelyből, másik a hivatalból jövet találkozzák: a Sainte Anna- utcán, a Faibut-uton, a Notre Dame mellett együtt lépkednek el, egymás oldalán, egy esernyő alatt, ha esik.

A férfi diszkrétül udvarol, alázatos- san, mint az, akinek szüköke a viszonyai, nehéz az élete s már harmincz éves s aki alig hiszi, hogy valami remé- nye valóra váljon. A leány kevélység nélkül felelgetett neki s untalan ismét- telte, hogy a férfi csak szórakozásból jár utána s néha-néha zavarba jött s hirtelen elhallgatott, mikor bizonyos pontot érintett a beszéd.

Közben multak a napok. Eljött a tavasz. Itt volt a virágos május, boulevardok cserjéin kizöldeltek a lombok, nyitott kocsi robognak az utakon, vi- rító ruhák és szép asszonyok mosolyog- tak mindenütt.

A hivataloszló s a divatárulánya egymás mellett lépkedtek a Montmar- tren. Szép napjuk volt, szabad napjuk s mint a szépséges hölgyek, ők sem gon- doltak a halálra. Szemmel, kézzel ösz- szesimulva szerelmeskedtek s a Lafer- riére-uton behaladva, mindjobban elha- gyatott utazókra értek. Ott megcsó- kolták egymást egy kapu sarkában — számtalanszor.

Az ajtó nyílt; a kapusné jött be. Vas- tag, nagy asszony s egy takaros kis ba- bát hozott a karján, aki kedvesen gü- gyögött.

Kis ideig nem beszéltek. A szobács- kában csak a kis telhetetlen kortyogása hallatszott. Jean nem szomorkodott már annyira. Marie szavai megnyug- tatták. Sőt, ez a dolog még meglege- dést kellett benne. Valahogy úgy tet- szett neki, hogy az a kis poronty a leány tisztaságának a bizonyítéka.

ÓVA
ismétel
sőt ar
vü szé
megszó
előfizet
Ohio á
nyékén
alatt.
JÓZSE
pet. A
tótass
jelentk
a „Ber
neve ké
vét ne
igazoln
akit el
RÉTH
new yo
czimü
yorki
Hallba
művész
hisszük
gámba
yorki
el a szá
lat kör
egykes
a közö
zomban
zönyös
ket, ak
lyos g
Laura
nézve,
részesü
zónség
nót, az
színház
ság lel
magyar
pes bol
vesebb
zonnyit
zafiság
a magy
rának
leghat
nem a
háza b
Legyen
órákor
színház
sülni a
lelkese
A
NYA.
arról
melybe
igazgat
beavand
felemlü
szel el
ünnepl
helyek
dég vo
tekinté
hán bá
széköl
Adolf,
szef ur
Lajos s
há Kis
Ster
vas bes
tőségét
ság és
Cukor
telte a
— A n
a te
takat.
tárgya
dorolta
MAO
lenlegi

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

ÖVÁS ÉS FIGYELMEZTETÉS. Ismételve figyelmeztetjük lapunk olvasóit arra, hogy egy RÉVÉSZ IMRE nevű szeláms, aki New Brunswickból megszökött, a „Bevándorló” számára előfizetéseket akar gyűjteni. Legutóbb Ohio állambeli BARTONBAN és környékén garázdálkodott, persze álnév alatt. HÜSE JÓZSEF és HOSSZU JÓZSEF nevek alatt csalja meg a népet. Arra kérjük honfitársainkat, tartóztassák le a szelámost, ha valahol jelentkezik. Együttal kijelentjük, hogy a „Bevándorló” minden ügynökének a neve ki van téve a lapban, akinek a nevet nem látják a lapban s aki magát igazolni nem bírja, az család kalandor, akit el kell fogatni.

RÉTHY LAURA MINT SULAMITH. Vasárnap nagy napja lesz a new yorki magyarságnak. A Sulamith című gyönyörű dalművet fogja a new yorki magyar színtársulat a Webster Hallban színezhőzni RÉTHY LAURA művésznővel a czimszerepben. Azt hisszük, hogy ez a jelentés már egymagában elegendő arra nézve, hogy a new yorki magyarság tömegesen látogasson el a színházba. Igaz, hogy a színtársulat körül megesett gyakori válságok és egyes gyarló előadások elidegenítették a közönséget a színházról. Viszont azonban igaz az is, hogy a közönség közönysége elkedvetlenítette a színészeket, akikre amugy is a megélhetés súlyos gondjai nehezültek. — Réthy Laura vendégszereplése biztosíték arra nézve, hogy ezután művészi élvetben részese a magyar színházlátogató közönség, olyan művészi élvetben, amint az operát kivéve, egyetlen amerikai színház sem képes nyújtani. A magyarság lelket fogja immár nyomni, ha a magyar színtársulat most sem lesz képes boldogulni. Verjük valamivel kevesebbet a mellünk, ne szavakkal bizonyítgassuk magyar voltunkat és hazafiságunkat, hanem tegyük valamit a magyar kultúráért. A magyar kultúrának pedig a magyar színház egyik leghatalmasabb tényezője. Amellett nem áldozunk, amikor a magyar színházba elmegyünk, hanem élvezzük. — Legyen tehát vasárnap délután három órakor minden magyar ember a magyar színházban, aki valódi élvetben részese a magyar kultúrának. Pótlólag felemlítjük még, hogy az ünnepi díszszel ellátott éteremben, — ez volt az ünnepség színhelye — 106 bevándorolt helyezkedett el. De szívesen látott vendég volt amaz estén nemzetiségre való tekintet nélkül mindenki, akivel mostoha bánt el a sors. Az igazgatóság részéről jelen voltak: Cukor Mór, Stern Adolf, Burger József és Horváth József urak, a konzulátus részéről Valczk Lajos és Lichtenstein Imre urak, továbbá Kiss Emil new yorki bankár.

STERN ADOLF HÁZVEZETŐ igazgató magvas beszédben méltatta az ünnep jelentőségét, a menház céljait s az igazgatóság és házvezetőség működését, majd Cukor Mór lendületes szavaknak esztelte a menház áldásos tevékenységét. — A menház alkalmazottjai éjjeli misére a templomba kísérték a bevándoroltakat. Jóságos ajándékozók ajándéktárgyakat küldtek be, amelyek a bevándoroltak között ki lettek osztva.

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. A jelenlegi rossz munkaviszonyok dacára még mindig tart a magyar bevándorlás, habár, igaz örömmünkre, ez a bevándorlás nagyon csökkent. Mindössze NYOLC SZÁZÁZÖTVENHETEN érkeztek a lefolyt héten Magyarországból a new yorki kikötőbe, köztük 112 magyar, 461 tót, 98 sváb, 141 horvát és 45 oláh.

NEW YORK ÁLLAMBAN maradt 13 magyar, 48 tót, 3 sváb, 4 horvát és egy oláh. **Pennsylvania** ment 13 magyar, 70 tót, 8 sváb, 8 horvát és egy oláh. **Ohio államba** utazott 18 magyar, 41 tót, 21 sváb, 2 horvát és 10 oláh. **New Jersey államba** utazott 5 magyar, 38 tót, 3 sváb, 10 horvát és 2 oláh. **Connecticut államba** ment 4 magyar, 21 tót, egy sváb és 4 horvát. **West Virginia** ment 2 magyar, 29 tót, 6 horvát. **Missouri államba** ment 8 magyar, 33 tót, 29 sváb és 5 horvát. **Michigan** ment 8 magyar, 42 tót, 23 horvát és 6 oláh. **Delaware** ment 3 magyar. **Illinois államba** utazott 11 magyar, 49 tót, 1 sváb, 23 horvát és 12 oláh. **Indiana** ment 19 magyar, 56 tót, 22 sváb, 16 horvát és 13 oláh. **Wisconsin** ment 8 magyar, 34 tót, 19 sváb és 15 horvát. **California** ment 6 horvát.

VÉLETLEN, VAGY GYILKOS SÁG? A trentoni magyarságnak rémes szenzációja van. A csatornában tört karral és lábbal, holtn találtak egy magyar embert. A szerencsétlen embert, aki a családjával 246 Hewitt street alatt lakott Trentonban, Medve Józsefnek hívják. Medve, aki körülbelül 50 éves, a Roebing-fele kötélygyárban dolgozott. A hálaadás napján nem dolgozott s így délután elment hazulról két barátjával. Mielőtt elment, pénzt kért a feleségétől, aki azt mondta neki, hogy vegyen a kufferből annyit, amennyit akar. Medve tíz tizesbankót vett magához. Azzal elment s azóta hozzátartozói nem látták őt. Felesége, mikor éjjelre nem jött haza, azt hitte, hogy az egyik barátjánál rekedt. De mikor másnap, söt harmadnapra sem került haza Medve, az asszony jelentést tett a rendőrségnek, amely tüvé tette Medve után a várost, de nyomára akadni nem bírtak. Hétfő délelben egy amerikai a lepadt csatornában egy emberi alakot látott. Azonnal értesítette a rendőrséget és a rendőrosvót, akik kihúzták a hullát a csatornából. A hullánál 93 dollár 80 cent és egy töltött revolvert találtak. A rendőrosvó s láb- és kartörés daczára azt állapította meg, hogy nem forog fenn gyilkosság. Később megállapították a személyazonosságát. Medvét, aki feleségén kívül hat gyermeket hagyott maga után, kedden temették el a trentoni magyarság nagy részvéte mellett.

JÁNOS-ESTÉLY SOUTH SHARONBAN. December 26-án tartotta ifj. Korán János ur, a s. sharoni református egyház presbitere névességét. Esti nyolcz órakor a ref. ifjúsági egyelet hat tagja jelent meg Korán lakásán, hogy az egyelet egy régi uttörője iránt érzett szeretetüknek adjanak kifejezést. Az egyelet szónoka Samu György ur, aki szép beszédben éltette a sharoni Jánost. Majd Schodles tiszteletes ur méltatta Korán Jánosnak az egyház körül kifejtett buzgalmat.

MÜKEDVELŐI ELŐADÁS PERTH AMBOYBAN. Páratlan jó sikert arattak az amboy-i mükedvelő kör lelkes tagjai. Karácsony másodnapján a r. kath. templom javára két színdarabot adott elő az egyelet nagy közönség előtt a Gadee Hallban. Először Andreánszky Jenő „Katonásán” ez. darabját játszották fényes sikerrel és kitünő alakításal. *Kutlik Berta* k. a., aki szerepében

teljesen otthon érezte magát, megérdemelte a sokszor megismétlődő viharos tapsokat. *Garday Mitruska*, a jókedvű öreg katona szerepét nagy hűséggel s a közönség nagy mulattatására játszotta. Az újságíró — Huszár Elemér — szerepét *Jelenyik Kálmán* adta. Lenyey titkár *Kállay János* sikeres alakításában láttuk, míg a Gyuri inas szerepében *Erdős András* ügyeskedett. A második egyfelvonásos vígjáték — „Virágfakadás” Muray-tól — Nelli szerepében *Dakó Juliska* kisasszonyt láttuk, aki ügyes játékával meglepett bennünket. A többi szereplők a következők voltak: *Péter: Bögözy Gyula*, *Masha: Papp Jánosné*, *Laczi: Kállay János*, *Ödön: György Pali* és *Kati Sirmanné*.

NAGY PARASZT-BÁL WOODBRIDGEN. Mint minden évben, most is nagyszabású paraszt-bált rendezett a Woodbridgei, N. J., I. M. B. S. Egyelet saját helyiségében, a Washington Hallban, hol már a délutáni órákban összegyűltek a szebbnél-szebb magyar ruhákba öltözött leányok és ifjak. A kinvezett öttagu bizottság: *Mité Ferenc*, *Kuhn József*, *J. R. Szegedy*, *Farkas Pál* és *Ungváry Dániel* a legszebb és legesinosabb magyar ruhásoknak adták át a jutalmakat. A valódi aranyláncot a kedves és csinos *Bacsó Erzsike* k. a. kapta, a tájékoztatókat *Bujó János*. Sajnos, hogy itt is, mint majdnem mindenütt ily alkalommal, a czivódás el nem maradt. A woodbridgei eset annál sajnósbab, mert ezt maga az egyelet elnöke, *Hartó Bálint* kezdte, akinek éppen azon kellett volna lenni, ami tatózó kötelessége is, hogy ily veszekedésnek elejét vegye, nem pedig hogy ő kezdeményezze.

A RENDŐRSÉG ÁLDOZATA. South Bendből írják lapunknak, hogy mult kedden *Füzy Andrást* azon vád alatt fogták el, hogy Defreese Edward ottani rendőrt meg akarta gyilkolni. Füzyt sajtóságos körülmények között fogták el. A rendőrség ugyanis arról értesült, hogy Füzy kezén löse van, amelynek eredetét kellőleg igazolni nem bírta. Mikor vallatták, bevallotta, hogy ő meg akart löni egy rendőrt s hogy mikor elfutott, a rendőr utána löte és kezén találta őt.

MAGYAR ÉS ANGOL CZIGÁNYOK. Egy egész cigánykaravánt vajdástul elfogtak New Yorkban egy másik karaván „fejedelmasszonyának” abbeli panaszára, hogy 8216 dollárt raboltak el tőle. A panaszos „fejedelmasszony” magyar cigány nő s a Dóra névre hallgat. Dórának leányát az angol cigányvajdának fia elszerezte és Dóra a vajdával megfegyvertett abban, hogy leányának 500 dollárt ad hozományképpen. Hétfő este azután a magyar cigánykaraván az angol cigányok vendége volt, hogy együtt ünnepeljék a „fejedelmi sarjak” eljegyzését. A magyar cigányok egy leányt hagytak vissza hadiszállásuk őrzésére. A leányhoz a késő esti órákban ellátogatott egy férfi meg egy asszony, hogy jóvendőtessenek maguknak. Míg a magyar cigányleányt ekképp foglalkoztatták, valaki hátulról felhasította a sőtört és elemelte Dóra királyasszony kincsét, melyet 16 éven át gyűjtött. A mint Dóra kiséretével visszatért a sátorba, azonnal észrevette a rablást. Feljelentette a dolgot a rendőrségnek, amely azonnal elfogta az anglus cigányokat. Kedden tárgyalták a dolgot Walsh rendőrbíró előtt, miután azonban Dóra 50 magyar cigányt hozott magával tanukként s az anglusok is nagy számban jelentek meg, irélethozatalra nem került a dolog. Mikor a cigányok elhagyták a tárgyalási termet, összeverekedtek s egy egész rendőrcsapatnak kellett kivonulni, hogy a har-

vezett elnök ur lelkesítő beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt; a zászlókat *Cserneczy Gyula* luth. helybeli lelkész ur szentelte fel, mely után alkalmi beszédeket és hazafias szavakat tartottak: *Lukács György*, *Gergely János*, *Józsa Mihály*, *Moldván István*, *Demeter János*, *Kósa János* és *Kosztó Péter* urak, *Török O. Katalin* *Moldován Anna*, *Kerekes Ágnes* és *Biró Katalin* kisasszonyok, valamint a vendég-egyletek elnökei, illetve kiküldöttei. Mind-egyik beszédet s szavakat hatalmas „éljennel” jutalmazta a hallgató közönség. Azután körmenet volt a városban, még pedig olyan szép, hogy olyat itten még nem is láttak s egyhámar olyat nem is fognak látni. Este táncz volt egészen reggelig. Minden, de minden olyan szépen s példás rendben folyt le, hogy sehol a legkisebb zavar sem történt.

Dúl János meggyilkolása — ki magyar ember létere az egyeletnek tagja sem volt — az alatt az idő alatt történt meg, amíg a zászlók felszentelték s a városnak nem is azon részében, hol a zászlók felszentelése végbement, hanem egy távoleső korcsmában, ahol nevezett honfitársunk románokkal összevett. Ugy az ünnepi egyeletnek, mint a közönségnek nem is volt tudomása a szomorú esetről, amelyről csak késő este értesültünk. Kiváló tisztelettel

KITÜNTETETT FŐKONZUL. Bár *Hoening O'Carrol Ottó* new yorki magyar főkonzul nagy kitüntetés érte. Értesülésünk szerint a király a főkonzulnak a Lipót-rend közepkeresztjét adományozta. A new yorki magyar főkonzul e kitüntetését bizonyára annál nagyobb megelégedéssel veszi a new yorki magyarság, mert hosszú idő óta *Hoening O'Carrol* báró az első magyar konzul, aki tényleg magyarnak bizonyul s aki melegebb érdeklődést tanusit az amerikai magyarság iránt. Fogadják a főkonzul részünkről is a legigazabb szerencsekívánatokat.

HEYDER BÉLA HAZAUTAZIK. Heyder Béla honfitársunk és kedves neje holnap, szombaton visszautaznak Magyarországra, Budapestre. Heyder Bélának a new yorki magyarság egy épp oly tekintélyes, mint lelkes tagját veszté el. Heyder mindig áldozatkészen találták a magyar czélok s ha a new yorki magyarságnak több oly lelkes embere lett volna, aminőnek Heyder Béla bizonyult, sok magyar eszme, amely eddig még mindig eszme maradt, rég testet öltött volna. — Heyder Bélát és kedves nejét számos tisztelőnek szerencsekívánatai kísérik az uton hazafelé.

VÉRES ÜNNEP.
A *martinsferry-i egyelet helyreigazítása.*

A következő sorok közlésére kértek fel bennünket: A „Magyarok Amerikában” című rovatban „Véres ünnep” kezdéssel egy cikk jelent meg a december hó 27-én kelt 102-ik számban, amely az egyeletnek a Dúl János honfitársunk meggyilkolásával hozza összefüggésbe. Az igazság érdekében ez esetre vonatkozólag a következőkről értesitem a tek. szerkesztőseget:

A *Martinsferry O. és Vidéke I. Magyar Betegsegélyző Egyelet*-nek karácsony első napján zászlószentelési ünnepély volt. Az egyelet igen szép rendben gyülekeztek d. n. 2 órakor Török János helybeli bankár ur — ki egyuttal az egyelet elnöke — háza előtt. Öt zászlóval több egyelet, egy 600 ember kíséretében igen szép sorrendben, lovasbandérium mellett indult el a zászlók felszentelési helyére. Itten a most me-

medialion gyémánttal arany lánczon, egy gyufatartó, egy harmonika, egy zsebtűrtő tartóval, egy szagos szappan, egy nagy skatulya bajuszpedró, két üveg otolon, egy *kitünő acélborotva*, mely egyedül 3 dollárt ér, egy pamacs, egy borotvaszappan, egy zsebkönyv, egy *tajtékpipa*, gomblyuk-virágok, egy patent lunch-box ennivalót vinni munkába, három szép értékű tárgy.

CSATLAKOZZUNK AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉGHEZ. Minden amerikai magyarnak erkölcsi kötelessége, hogy az *Amerikai Magyar Szövetséghez csatlakozzék*. Felvilágosítással szolgál a titkári hivatal. 515 Superior Building, Cleveland, Ohio. Minden pénz a pénztárnokhoz küldendő, akinek czime: *George M. Kováchy* care of Woodland Ave., Savings & Trust Co., Cleveland, Ohio.

KERESEM SÜLE JÓZSEF Magyar-Gencsi vasmegrei ill. ismerősömet fontos ügyben, ki Horvát Péternél, ugyancsak magyar-gencsi illetőségűnél volt boardon Cleveland, Ohio-ban. Kérem honfitársaimat, kik róla tudnak, hogy nevezett címét velem közöljék sziveskedjenek. Czím: 327 East 13-th, New York City. *J. R. Szegedy*.

GOLDSTEIN SZÁMI. Kövesi Albertnek ezt a kacagatót énekes bohózatát, amely annak idején a hazai színpadokon is fényes sikert aratott, 1908. január 6-án, Vízkeresztkor, a Forbes st.-i Central Turner Hallban hozzák színre a Pittsburgi Magyar Önképzőkör jeles mükedvelői. A szerepek egytől-egyig a legkiválóbb erők kezében vannak s így semmi kétség, hogy az előadás, amely elé rendkívüli érdeklődéssel teltek a helyi és vidéki magyarság, egyike lesz a legsikerültebbeknek. A színelőadást Székács János zenekara mellett pompás tánczeneség követi. Az előadás kezdete 8 órakor. Helyárak: az első 3 sor \$1.—, a következő 3 sor 75 cent, a többi 50 cent, karzat 35 cent.

CSATLAKOZZUNK AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉGHEZ. Minden amerikai magyarnak erkölcsi kötelessége, hogy az *Amerikai Magyar Szövetséghez csatlakozzék*. Felvilágosítással szolgál a titkári hivatal. 515 Superior Building, Cleveland, Ohio. Minden pénz a pénztárnokhoz küldendő, akinek czime: *George M. Kováchy* care of Woodland Ave., Savings & Trust Co., Cleveland, Ohio.

KERESEM SÜLE JÓZSEF Magyar-Gencsi vasmegrei ill. ismerősömet fontos ügyben, ki Horvát Péternél, ugyancsak magyar-gencsi illetőségűnél volt boardon Cleveland, Ohio-ban. Kérem honfitársaimat, kik róla tudnak, hogy nevezett címét velem közöljék sziveskedjenek. Czím: 327 East 13-th, New York City. *J. R. Szegedy*.

GOLDSTEIN SZÁMI. Kövesi Albertnek ezt a kacagatót énekes bohózatát, amely annak idején a hazai színpadokon is fényes sikert aratott, 1908. január 6-án, Vízkeresztkor, a Forbes st.-i Central Turner Hallban hozzák színre a Pittsburgi Magyar Önképzőkör jeles mükedvelői. A szerepek egytől-egyig a legkiválóbb erők kezében vannak s így semmi kétség, hogy az előadás, amely elé rendkívüli érdeklődéssel teltek a helyi és vidéki magyarság, egyike lesz a legsikerültebbeknek. A színelőadást Székács János zenekara mellett pompás tánczeneség követi. Az előadás kezdete 8 órakor. Helyárak: az első 3 sor \$1.—, a következő 3 sor 75 cent, a többi 50 cent, karzat 35 cent.

CSATLAKOZZUNK AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉGHEZ. Minden amerikai magyarnak erkölcsi kötelessége, hogy az *Amerikai Magyar Szövetséghez csatlakozzék*. Felvilágosítással szolgál a titkári hivatal. 515 Superior Building, Cleveland, Ohio. Minden pénz a pénztárnokhoz küldendő, akinek czime: *George M. Kováchy* care of Woodland Ave., Savings & Trust Co., Cleveland, Ohio.

UJDONSÁG

MOST VEGYENEK!

200 KULÖNBÖZŐ SZÉP AJÁNDÉK 7 DOLLÁRÉRT. - ELŐRE CSAK 2 DOLLÁRT FIZET.

EURÓPÁBA KÜLDVE EGY DOLLÁRRAL TÖBB. — IRJA MEG A CZI MÉT.

FIGYELEM!

Küldjön levelében a rendelésnél K É T DOLLÁRT ajánlott levelében, vagy money orderen. Azután mindent címre küldve megkap. A másik ÖT dollárt csak akkor fizeti, ha megkapta és megvan elégedve. Aki nincs megelégedve, visszakapja pénzét.

SOHA AZ ÉLETBEN NEM VASAROLHATNAK ILY OLCSON!

UJDONSÁG!

MOST VEGYENEK!

200 KULÖNBÖZŐ SZÉP AJÁNDÉK 7 DOLLÁRÉRT. - ELŐRE CSAK 2 DOLLÁRT FIZET.

EURÓPÁBA KÜLDVE EGY DOLLÁRRAL TÖBB. — IRJA MEG A CZI MÉT.

Egy szép, jótállás melletti kitünő óra, egy szép revolver, egy helyező 175 betűvel, egy szép gyűrű drágakövel, egy gyémánt nyakkendő, egy arany (plated) óralánc egy lógóval, egy pár nagyon csinos (plated) óralánc egy lógóval, egy zsebkés, egy olló, egy el-törhetlen fésű börtáskával, egy ruhakéfe, egy hajkéfe, egy női nyakék gyémántokkal és gyöngyökkel, egy

EZT MIND ÉS MÉG SZÁMOS HASZNOS, NAGYON SZÉP DOLGOT. 200 DARAB LESZ AZ EGÉSZ.

LEVELEKET ÉS PÉNZT CZIMEZZE PONTOSAN!

The American Novelty Co.,

95 Liberty St., New York City.

UJDONSÁGI!

MOST VEGYENEK!

200 KULÖNBÖZŐ SZÉP AJÁNDÉK 7 DOLLÁRÉRT. - ELŐRE CSAK 2 DOLLÁRT FIZET.

EURÓPÁBA KÜLDVE EGY DOLLÁRRAL TÖBB. — IRJA MEG A CZI MÉT.

FIGYELEM!

Karácsonyi ajándékkal akarja meglepni barátait, rokonait? Ne forduljon máshoz! Irjon nekünk! Mi olcsó pénzen küldünk 200 darab remek kivitelű ajándéktárgyat, melylyel szeretteit karácsonykor megajándékozhatja. Küldjön K É T DOLLÁR előleggel!

SOHA AZ ÉLETBEN NEM VASAROLHATNAK ILY OLCSON!

Hazai Dolgok.

... beszéltetett követével, aki- gyon szeretne alkotni. Meg Egyesült Államországi uta- t. K. A spanyol bamerényletek oztta el magát. statáriumot. más után több Igy tegnap- an robbant fel megsebesített, t. DNEK. Van- észben a tüzol- esunya vereke- til egy a kapott halt.

ALÉKA.

Budapesten.

ezett kábelsür- róf budapesti mely végzetes helyszínén vol- ssal dolgoztak. ták a tűz ter- t. A pusztító értékű műkin- Az elpusztult tohatatlan.

Visszavándorlók munkaközvetítése.

BUDAPEST. Bartóky József dr. miniszteri tanácsos a földmivélségi minisztérium munkásügyi főosztályá- nak főnöke, a napokban Zsolnára utazott, hogy ott személyesen győződjék meg, vajjon megtörténik-e a visszaván- dorlók érdekében minden, ami nekik megkönnyíti a munkaszervezést. Bartóky Zsolnáról hazatérkezvén, azt jelentette a földmivélségi miniszternek, hogy a visszavándorlóknak a hazai munkaalkalmakról való tájékoztatása Zsolnán és Ruttkán a földmivélségi miniszterium ottani kirendeltsége révén a határrendőrség és a kassa—oderbergi vas- ut és a máv. közegeknek készséges köz- reműködésével megfelelően történik. A visszaérkező munkások a munkaalkalmakról örömmel vesznek tudomást és a legnagyobb részük jelzi is, hogy ha ott- honában kissé megpihen, jelentkezni is fog a munkára. Bartóky dr. jelentési tett Hadik gróf belügyminiszteri állam- titkárnak, a visszavándorlásnak a mun- kasközvetítéssel kapcsolatban álló azon mozzanatairól, melyek intézése a bel- ügyminisztérium hatáskörébe tartozik. Bartóky előterjesztette javaslatát, a kikötővárosokban felállított kirendelt- ségekkel való állandó összeköttetés biz- tosítására, továbbá a visszavándorlóknak a ruttkai állomáson való megfelelő elhelyezésére és onnét való továbbzállí- tására nézve.

Amikor a cigány mulat.

BUDAPEST. Ki látott már cigányt mulatni? Bizonyára csak igen kevesen, aminek meg is van az egyszerű magya- rázata: a cigány nótázása mellett más- sok mulatnak, ő maga pedig huzza ro- gyásig. Akik minap hajnalban betéved- tek a Miksa-utczában levő Berger Zsi- ga-féle bablevés-csárdába, azoknak ré- szük volt abba na nem mindennapi lát- ványban, hogy milyen a cigány, ha egyszer ő maga is nekiereszti a jöke- lvet.

Balogh Rudi, a Banda Marczai veje mulatott a bablevésben és huzatott a saját bandájával úgy, ahogy azt anyi- szor látta és hallotta, amikor neki kel- lett a mások fölébe hegedülni. Hogy mi volt a cigányprimás rendkívüli jó- kedvények az oka, nem tudjuk. Lehet, hogy a rendesnél is több pénzt hegedült össze és ezért hívta meg vendégül az egész bandáját. Éjfél után Balogh Ru- di és a bandájának tizenegy tagja be- állított a Berger Zsiga-csárdába és az- zal megkezdődött a mulatság.

Először sört, majd bort, végül pedig pezsgőt ittak, még hozzá francziát is. A hangulat egyre meleggebb lett, a primás- nak mindinkább hagosabb lett a kedve és mert a virtus úgy kívánja, huzatta a saját bandájával. A muzikaszó csak fokozta a Balogh Rudi jókedvét, felg- rott az asztalra és ott bokázott és kur- jantott, amíg egyszerre csak elvesztette az egyensúlyát, leesett a pezsgőasztalra padlóra, elcsuszott és kitérte a lábát.

A zenésző elnémult és jöttek a men- tők, akik bekötötték a szerencsétlenül járt cigányprimást. Aztán kocsira akarták tenni, hogy a kórházba szállít- sák. De Balogh Rudi nem az az ember, akít egy kis lábtörés elszomorítana. A világegyt sem engedte magát a mentő- kocsiba tenni, hanem azt követelte, hogy engedjék tovább mulatni. Tört lábaival felültette magát a székre és rá- kiáltott az esztentolodott füstösökre: — No, huzzátok!

És nem nyugodott, amíg a banda me- gint rákezdte. Ő pedig tovább dalolt, kora délelőttig, amikor elvesztette min- den erejét és haza kellett szállítani a Soroksári-uton levő lakására.

Öngyilkos nőorvos.

BUDAPEST. Dr. Szabó Sándor fő- városi nőorvos Podmaniczky-utca 10. szám alatt levő lakásán szíven lőtte ma- gát és meghalt.

Az öngyilkos egyike volt a főváros legkeresettebb nőorvosainak, különösen a Lipótváros urinói fordultak hozzá or- vosi segélyért. Szép természetű, mindős- sze negyven esztendő ember volt, aki azonban egészséges külseje dacára az utolsó esztendőiben állandóan gyógyke- zeltette magát, mert nagyfokú ideg- ségben szenvedett. Kezdetben a Margit- szigeten, majd később a Herzlszana- tóriumban használt hidegvíz-kurát, de haszontalan. Idegessége annyira foko- zódott, hogy az utóbbi hónapokban az éj- szakákat álmatlanul töltötte és csak hajnal felé tudott elaludni. Néhány héttel ezelőtt panaszkodott is egyik ro- kónak, hogy tovább nem bírja ezt az életet elviselni, mert az idegessége el- pusztítja.

Rokonai és barátai vigasztalták, de ekkor rendesen csak annyit mondott:

— Az életem nem fog normális véget érni.

Pofonok a páholyban.

BUDAPEST. Minap este a Várszín- házban két hatalmas csattanás zavarta meg a „Remény“ című dráma előadá- sát, éppen a legdrámaibb jelenet köz- ben. A színpadi hatásnak egyszerre vége szakadt és a publikum érdeklődése egy csapásra egy emeleti páholy felé fordult, ahol két fiatal ember ordította tülekedett egymással. A pofonok oly gyors egymásutánban ismétlődtek, hogy hamarosan azt sem lehetett megállapí- tani, hogy a két fiatal ember közül melyiknek az arcán esattantak el. A köz- senség nem vette rossz néven a furcsa incidens, jóízűen kacagott rajta, sőt tapsolt is a pofozkodó gavalléroknak, a kiket végül az inspektorok rendőrként és néhány megrémült jegyzetődnő tudott csak szétválasztani. A két fiatal ember ellen, akik Olasz Pál és dr. Szécsi Egon ügyvédeknek mondták magukat, közbotrány címén indít eljárást a ke- rületi kapitányság.

Borzalmas tragédia.

ARAD. Vértagyasztó tragédia szá- mazott megint abból az annyszor osto- rozott hibából, hogy kisgyermekeket magukra hagytak, rájuk zárt szobában. Aradon ezért szénre égett most két gyermek, megörlött egy anya és betegen fekszik a legszerencsésebb csalá- dapa, Epstein vaggongyári munkafel- ügyelő. A fiatal Epsteiné a piaczka ment, s ezalatt a négyéves Annuskája és a kis hároméves Ida gyufával ját- szadozva felgyújtotta a lakást. Mire segítség jött, késő volt, s amikor a bol- dogtalan anya hazatérve a két kis megszenesedett holttestet az udvaron meglátta, hirtelen megtébolyodott, agyonmarcangolta magát, haját kitép- te és a kutba ugrott. Összetörve, vére- sen került a kórházba. Férfje csak dél- után tudta meg azt a rémséget, ami vele történt. Rögön ágynak esett.

Jelenet a korezmában.

DÉVA. Zajkány községében mintegy 30 vasutépítő munkás mulatott Rosen- feld József korezmájában. A záróra közledekora a korezmáros felszólította a társaságot, hogy távozzanak, de ezek még italt követeltek, amit a korezmáros tőlük megtagadott. Erre a korezmá- rost megtámadták, aki — az életét ves- zélyben forogni látván, öt lövést inté- zett támadóira. Két lövés Szvetkovics József munkást találta, ki összerogyott, mire a többiek elmenekültek. Szvetko- vicsot halálos sebével a lévai közkör- házba szállították.

Tisztujtás.

GYÖR. A vármegyében minap volt a tisztujtás. Egyhangulag megválasz- tották alispánná Goda Bélát, főjegyző- vé Németh Miklóst, árvászéki elnökké Szodfrid Endrét, tiszti ügyészé Bély Jánost. Tösziget-cselközi főszolgabíró lett szótöbbséggel Némethy Ödön. Egy- hangulag megválasztották pusztai járá- si főszolgabíróvá Szodfrid Endrét, a sokoróaljai járásba Horváth Bálintot. Elsősztályu aljegyző lett Kunecz Jenő dr. Árvászéki ülnökök: Angyal Emil és Takács Géza, másodosztályu al- jegyző lett Veöreös Imre dr., harmad- osztályu Csemez Béla dr., I. osztályu szolgabírák lettek Veöreös György és Hegedüs Alfréd, II. osztályuak Lange- rer István és Tóth Gyula.

Leánykereskedő pincér.

GYÖR. Lengyel István család, lopás és sikkasztásért többszörösen büntetett s a főváros területéről örökre kitiltott pincéért a rendőrség a vasutnál leány- kereskedésért letartóztatta. Az előkelő házból való Szabó Emmát a győri bor- délyházba szállította. A leány testvé- rei: körjegyző, pap és albíró. Az előző napon egy Vicisz Jolán nevű urileányt hozott. Lengyelt harminz napra ítél- ték. A leányokat pedig hazatoloncol- ták. Győri büntetésainak letartóztatása várható.

Párbaj.

JÁSZBERÉNY. A minap véres pár- baj volt Spitzer Adolf, a „Jászkürt“ fe- lelős szerkesztője és dr. Konecs Béla földbírtokos között. A párbaj feltéte- lei szerint végkimerülésig vívniak, de a felek már az első összecsapásnál oly he- vesen támadtak egymásra, hogy mind- ketten súlyosan megsebesültek.

Gyilkosság a borpincében.

KAPOSVÁR. Nagy Samu József szentbenedeki lakos borért ment szőlő- hegyi pincéjébe. Gulyás József és any- ja betértek Nagy pincéjébe egy pohár borra. Nagy éppen bort öntött, amidőn az ablakon keresztül ismeretlen tettes szívenlőtte. Gulyást és anyját több gyannok alapján letartóztatták.

Leszart számadójuhász.

KISKUNMAJSA. Aneca Molnár György számadójuhász birkalopás

miatt a csendörök kezére került; a csendörök békót akartak tenni rája, de az erős legény ellenállott, nekiesett a csendöröknek, és az egyikről a ruhát valóságilag leszakgatta. A csendörök vé- dekeztek, miközben az egyiknek szuro- nya keresztül hatolt Aneca Molnáron, úgy hogy néhány perc múlva kiszen- vedett. Hatalásról vizsgálóbíró és csend- őrségi hadbíró ment a tett színhelyére a vizsgálat megtartása végett.

Öngyilkos felvigyázó.

LIPPA. Allios községében Schnur pénzügyi fővigyázó föbelötte magát és meghalt. Tettének oka állítólag szem- relmi bánat.

Megszökött igazgató.

LŐCSE. Tomanek Ferenc zazrivai káplán, hírhedt pánszálv agítátor, kit nemzetiségi igazgatás miatt félévi foghá- zra ítélték, büntetése elől Amerikába szökött.

Különféle hírek.

MAKÓ. Két héttel ezelőtt az alispán átírt Makó város polgármesteréhez az élelmiszerek árának csökkentése, illet- ve a mesterséges drágaság megszünteté- se érdekében és máris mutatkozik az át- írat hatása. Így pl. Makón a marhahus 20 fillérrel, a borjúhús 50 fillérrel lett olcsóbb, úgy hogy ma elsőrendű hus 1 koronáért kapható. A helybeli mészá- rosok állítása szerint a hus ára még 20 fillérrel fog csökkenni. Jelentősen ol- csóbbodott a vad és baromfi ára is, da- czára a nagy exportnak, mely itt állan- dó. — A makói szegénysorsu gyerme- kek felruházása érdekében mozgalom indult meg. Makó város kereskedői a város legelőkelőbb hölgyeivel karöltve, a vármegyeház összes termeiben kará- csonyi vásárt rendeztek, amelynek tisz- ta jövedelmét a gyermekek felruházá- sára fordították. A mozgalom élén Hervay István, Csanádmege alispánja állott.

A város költségvetése.

MISKOLCZ. A városi képviselő- téslet Szentpáli István dr. polgármester elnökelete alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Szombathy István városi fő- számvevő ismertette a költségelőirány- zatot, amelyet úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtak. Az 1908. évi költségvetés bevételi főösszege 787.100 korona az 1907-ik évi 756.200 koronával szemben és így 20.800 koro- na bevételi emelkedés áll elő. A kiadás főösszege 1 millió 150.300 korona, az 1907. évben 1.091.800 korona volt s így az emelkedés 65.400 korona. A fede- zetlenül maradt, illetve pótdadó által fe- dendő hiány tehát 370.200 korona.

1907-ben 325.100 korona volt s így az emelkedés itt 44.600 korona. A kive- tendő pótdadó valamennyi adónem után 39 és hattizedszázalék, ház, keresetadó- nemek után 23 és egytizedszázalék, ösz- szesen 62 és héttizedszázalék lesz, vagy- is 6 és egytizedszázalékkal több, mint a múlt évben volt. Miskolczon tehát a pótdadó az előző évekhez képest négyzá- zalékkal emelkedett.

Kossuth-szobor.

NAGYPERKÁTA. Fejérmegye. A község erősen független érzelmű polgár- sága a község terén szobrot állít Kossuth Lajos emlékére. A gyűjtés Vass József egyszerű földműves 100 ko- ronás adományával indult meg s ma már annyi pénzt gyűlt egybe, hogy a végrehajtó-bizottság Budapesten meg- rendelte Kossuth Lajos mellszobrát. Az ünnepélyes leleplezést márczius 15-ére tervezik, melyre meghívják Kossuth Ferenc kereskedelmi minisz- tert is.

Megszökött földbirtokos.

NAGYSZOMBAT. A vidéken a ne- héz gazdasági viszonyok miatt sorban kerülnek újra a földbirtokok. A rossz termés, a megrágtult munkabér és a sulyos adó a tönk szélére juttatja a gaz- dáldokokat. Így járt Fürst Jakab gaz- dag tótujfalusi birtokos is, akinek év- ről-évre szaporodtak az adósságai. Az idő már annyira meg volt terhelve bir- toka adósságokkal, hogy arra jelzálog- kölcson többé nem kaphatott.

Fürst néhány héttel ezelőtt minden követ megmozgatott, hogy újabb hitel- műveletek árán minél több pénzhez jus- son. Hitelezői elől eltitkolta, hogy a tönk szélén áll s ily módon sikerült ne- ki négy százezer koronát összeharacso- lnia. A pénzzel aztán kiszökött Ameri- kába. Hír szerint legjobban megkáró- sodott a nagyszombati kereskedelmi és iparbank, amely igen nagy összeggel van érdekelve.

Egy szabadságharcos temetése.

ŐS-CSANÁD. Torontálmege. A minap kísérték örök nyugalomra Mun- tyón Fülöp nyolczvannégyéves 48-as honvédet, aki a szabadságharc idején a nemzetörökkel együtt küzdött a haza szabadságáért. A nagy idők tanuját a lakosság imponázns részvéte kísérte utol- só útjára. Hogy ilyen szép parádával temették el a hősmultu aggyástát a csanádiak, abban a főérdem Oprean Fe- renczét, az ottani hazafias érzelmű gör- kel. román lelkeszt illetti, aki gyászbe- szédében is hazafias szellemben méltat- ta az elhunyt érdemeit s a szabadság harcászának példájával buzdította hi-

veit a hazaszeretetre. A kegyeletes gyász-aktus díszessé tételében része van Venich Hugó önkéntes tüzoltóparancs- noknak is, aki minden alkalmat fel- használ e nemzetiségéktől övezett terü- leten a hazafias szellem ápolására.

Megverek valakit...

PAKS. Vörös Lajos napszámos, Paks híres verekedő gyermeke sem ment el jelszóért valami messzi új területre. Az ő jelszava is ez volt: — Megverek valakit, vagy engem va- laki.

Minap is ezzel a szándékkal ment el hazulról. Elment a korezmába, ott ta- lálkozott Kis Kasó Jánossal, akira na- gyon haragudott, s aztán csakugyan összeverekedtek. Viaskodás közben aztán Kis Kasó János disznóölő kést rántott elő és Vöröst agyonszurta. Kis Kasót a csendőrség letartóztatta.

A szerelem örüllte.

PÉCS. Minap hírtelen megörlött az utcán Lób Károly iparossegéd. Min- denkitől megkérdezte, hogy hova szö- kette az Annuskáját. A fiatal embert, akít reménytelen szerelem örijtett meg, elmeögyintézetbe szállították.

J. D. MOSKOWITZ
Dayton, Ohio. Saját házában.
West sível útlet: 1444 Dakota street.
North sível útlet: a Kossuth-telepon.
A MAGYARSÁG KIPROBÁLT BARÁTJA.
Közjegyző. Az összes hajóvonalak kine- vezett ügynöke.
Hajójegyeket elad eredeti árán.
Pénzt küld a világ minden részébe gyo- san, pontosan és olcsón.
Kiflilit és hitelesít amerikai és ó-hazai ok- mányokat.
DAYTON, OHIO.

New York, Hazleton, Wilkesbarre
NÉMETH JÁNOS
v. cs. és kir. konzuli ügyvivő
Hajójegyekre, pénzküldésre és köz- jegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet
Levélcíme: NÉMETH JÁNOS
457 Washington St., New York, N. Y.

ELADÓ FARM
Aki farmot szándékozik venni, vagyis Amerikában akar megtele- pedni, csakis itt találja meg az igazi helyet. Finom, jó földek, mely megterem minden, minden néven nevezendő szerzámmal. Nem messze a várostól, melyet sok na- gyar lakik. Ezen a helyen eddig 14 magyar vásárolt. Aki bővebb felvilágosítást akar, írjon a követ- kező címre:
STEVE PANYKO
R. F. D. 3. New Brunswick, N. J.

SZÉPÍTŐKURÁK
HÁZI HASZNÁLATRA.
BORSZÉPÍTŐ KURA a normális, ép, tiszt- ta arczbőr szépségének ápolására és megőrzésére; száraz, sötét, durva, hámló, feszülő, viszkető, hervadó bőr- re; ránczok és libabőr ellen.
BŐRGYÓGÍTÓ KURA fényes, zsiros, pó- rusos, atkás (mitteseres), pattanásos (vimmériks), eres, vörös arcz, vörös orr, vörös kéz, fagyási foltok és izrádás ellen.
BŐRTISZTÍTÓ KURA elsárgult, lebar- nult, napstótt arczok fehéritésére; szeplő és májfolt ellen. 1435
HAMLASZTÓ KURA lenccsefoltok, fűg- pörusok, pattanás-nyomok, rózsapatta- nás (rosacea), bőrkeményedés, borvi- rág, himlőhely és sebhely ellen. 1435
Minden egyes készlet ÁRA 3 DOLLAR. Készíti és elárusítja személyesen, vagy posta útján
PARTOS PATIKÁJÁBAN
160—2-ik Avenue 10-ik utca sarkán
NEW YORK.

NEMZETI KÁVÉNÁZ
282 East, Houston str., New York.
Tulajdonos: LEVKOVITS S.
— Magyar konyha. —
A BORTERMELŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK BORAI ÉS PALINKÁI.
Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

MOLNÁR KÁROLY
Cleveland, O. 2747 E. 79. st. alatt legmoder- nebbül berendezett szalonját ajánlja hon- titársal partifogásba. Pompásnál pompá- sabb itatók, tüzés magyar borok, kitű- nő szivarok, biliárd, kuézltó, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.

KÉT NAP ALATT!

kifizetettek bármilyen összeget azon ó-hazai címzettnek, amelynek a pon- tos címe általam az ó-hazai bankomnál egy TITKOS JELSZÓ alatt lett előjegyezve.
Külfömbég csak
.. 68 CENT ..
mely hozzáadandó a pénzártjegyzékemben felsorolt rendes árakhoz. Felke- rem tehát honfirtásaimat, hogy mindazon
Ó-HAZAI CIMET
vagy címeket, amelyek rendszerint pénzt szoktak hazaküldeni, nálam egy levelezőlapon bejelenteni sziveskedjenek, hogy én azokat az ó-hazai bankomnál idejében előjegyezhessem.—Mindennemű felvilágosítással szíve- sen szolgálok.
Honfirtási üdvözzlettel
LÁNG JÓZSEF
a „NEMZETKÖZI UTÁZÁSI IRODA ÉS PÉNZVÁLTÓ TÁRSASÁG“ igazgatója.
1496 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

DISZELŐADÁS
Nagy kórus! Nagy zenekar! Szép jelmezek!
VASÁRNAP, JANUÁR HÓ 5-ÉN, DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR.
a WEBSTER HALLBAN (119 East 11-ik UTCZA)
a New Yorki Magyar Szintársulat által színez kerül
... SULAMITH ...
Nagy keleti opera 5 felvonásban. Rendezi: Karacs Imre.
Karnagy: Serly Lajos.
SULAMITH ... RÉTHY LAURA

BEVÁNDORLÓ
KEDVELO ES
hó 5-én —
első vasárnap
Vizváry Józ-
sef, pénztárnok:
Csapota Pál;
Bodács István,
Fenyő János.

ZA
BEN.
LOJE.
a toráb
ntos el-
SITÁS.

ance Co.
ALÁLESET
RK.
ni

HEALTH : : : :
URANCE CO.
street, New York.
gha belépni óhaj-
zóknak magyar
..... utca
m
e a fenti címre.

KIVANATRA
NCE CO.
T ERŐVEL.
NÖKSÉG,
STEAD, PA.
títjuk a pénz
zük bármely
beszerezzük
sulatok ere-
járól továb-
S ÉS TRUST
SNE, PA.
etészámíára.

Lázadó tótok.

RÓZSAHEGY. Lueski községben tót legények a csendőrségre támadtak. A község lakossága már több mint egy év óta bojkottálta Szmiszár plébánost. A templomba nem járnak s helyett vasárnap és ünneppal a temetőbe mennek imádkozni. Horánszky István német-lipszei főszozolgabíró azonban ezeket a temetőben tartott istentiszteleteket megtiltotta. A főszozolgabíró intézkedésére a községben állandóan tíz csendőr tartózkodott, amire különösen azért volt szükség, mert a csernovai eset óta a lueskaik nyílt lázadásra készülődtek. Mult vasárnap este az egyik korecsma előtt több csoportban álló legény észrevette a csendőröket, hogy orozva lefegyverezték őket. A csendőrök azonban idejekorán észrevették a cselét és felszólitották az időközben is megszaporozott tömeget, hogy békésen oszolja szét. A nép azonban e helyett szidalmazni kezdte a csendőröket. Véletlenül azonban arra jött egy másik csendőrjárat, melynek láttára a tömeg csakhamar széjjelfutott. A támadás tervezőinek két vezérért, Messiar Ferenczet és Siska Józsefet a csendőrök letartóztatták.

Templomrablás.

SÁTORALJAÚJHELY. A helybeli katolikus plébánia. templomot ismeretlen tettesek kirabolták. Feltörték a templomban elhelyezett 4 perselyt, amelyekből néhány száz korona készpénzt elraboltak, azután az aprópénz és a tolvajszerszámok hátrahagyásával elmenekültek. Az utóbbi napokban több iteni templomban raboltak el a perselyekből kisebb-nagyobb összegeket.

Tisztújítás.

SOPRON. A vármegye törvényhatósága tisztújító közgyűlésén alispánná Hajas Antalt, főjegyzővé Molnár Istvánt, főügyészsé Gócsy Gézát, árvászeki elnöké Kakas Jánost választották meg. Árvászeki ülnökök lettek: Halden József, Szilágyi Imre, Rabel László, Burján János, Zalka Pál; árvászeki jegyző: Tóth Pál; első aljegyző Fertsák Jenő, második Simon Géza, harmadik Szendrői József, negyedik Hőgyész Pál lett. A központi járás főszozolgabírója Blaschek Vilmost, csepregi főszozlogabírónak Csontos Ferenczet, nagymartoninak Czifrák Józsefet, kismartoninak Wolff Lajost, felsőpulyainak Bründl Róbertet, kapuvárinak Guary Bélát, csonainak Hőgyész Bélát, zselicszántály szolgabírákká Nagy Miklóst, Baditz Józsefet, Pleininger Józsefet, Mészáros Imrét, második osztály szolgabírákká Deszkásy Lajost, Kuresy Jánost, Krutz Hugót és Balogh Déneszt választották meg.

Halál a rége a tréfiának.

VELENCZE. Fejérmegye. A községben Bogár József földbirtokos 16 éves Róza leánya ráfogta atyja fegyverét 21 esztendő Mari nővére. Tréfalokozva mondotta: Vigyázz! Cél! Tűz! A puszka eldőrdült és egy golyó Marit halálánkon találta. Nyomban meghalt. Az esetről értesítették a székesfehérvári vizsgálóbíró, aki azonnal a helyszínére utazott.

Mit rejtett a rétes?

UJPEST. Spitzer Mór magánzóhoz, aki az Árpád-utca 11. számú házában lakik, beállított a napokban egy 13-14 éves fiú és gondosan letakart tálat nyújtott át neki. — Rétesnek való van benne, — mondott, — de meg kellene sütni. Ajándékba hozom. — Spitzer gyanutlanul átvette a furesa ajándékot, de mielőtt megsütötte volna a rétest, előbb megvizsgálta a tálat tartalmát. Ekkor kiderült, hogy a nyers tészta alatt egy kis pléhdobozban leporított az agyafurtt ajándékozó. A rendőrség, ahol Spitzer feljelentést tett, azt hiszi, hogy valaki boszúból fel akarta robbantani Spitzer házat. A vizsgálót is ebben az irányban folytatják.

EGY BUDAPESTI BALLADA.

A megőrült cselédeleány és a gazdája.

Van egy francia kuplé, világhírű, mindenféle éneklik és arról szól, hogy egy fiatal ember felakasztja magát egy fára, él is még, mikor a fogalmazó megjelenik, aki azonban nem vágja le, mert nem az ő resztorijába tartozik. Majd eljön a kapitány és a tisztiorvos! — mondja a kuplé, — el is jönnek, de a szegény ifjú azalatt kiszervend. Ezt a dalt, mintha Budapestről írták volna. Itt történnék hasonló kalandok, sőt szerencsétlenségek hivatalos smokkszágok miatt. Valakit a mentők által elszállították, vagy kórházba felvételni, na-

gyobb dolog és munka egy erdő fáinak kiirtásánál. Majdnem lehetetlen dolog egy örültet, vagy egy súlyos beteget kórházban, tábolydában elhelyezni. Alanti történet, melyben egy szerencsétlen családapa s egy hisztérikus cselédeleány kalandjai szerepelnek, olyan igaz és frappáns, hogy akár kőbe lehetne vésní minden jelenetét. Gerő Ignác bizományi könyvelő (lakik: Izabella-utca 10. szám, földszint 3.) minap reggel hat órakor arra ébredt, hogy a tejes vadul esenget és rugdalja az ajtót. — Mi a fene van ezzel a cseléddel? — szolt zordonan Gerő Ignác és magára kapta a takarót, hogy megnéze, mi történik odakint a konyhában s a konyha előtt. Sötét volt még a cseléd birodalmában és a szerencsétlen mindenes meredten, nyitott szájjal, nyitott szemekkel feküdt az ágyban. Gerő Ignác odalépett a cselédhez, rázni, keltegetni kezdte. De eredmény nélkül. A cseléd úgy feküdt ott, mintha halott volna. És Gerő Ignác rémülten szaladt a szomszéd kávéháza és felcsengette a mentőket. — Kérek segítséget, — szolt fájdalommal Gerő, — a cselédem eljárt, rosszul van, vagy öngyilkos lett, tessék kocsin jönni, vagy automobilon.

A mentők nyugodtan fogadták a le-sújtó hírt. — Méltóztassék először orvost hívatni, azután jövünk mi! — Ha csak orvos kell, — szolt Gerő, — lesz orvos! Elrohant a Poliklinikára és szerzett egy orvost, dr. Fűrész nevűt. Az orvos fogta a kalapját, kabátját és elindult, hogy meglátogassa a cselédet, akinek a tisztességes neve Horvát Juli. — Siessünk doktorkám, siessünk, — mondta Gerő, — a feleségem más állapotban van, minden percében megérkezhetik a golya és nagyon kellemetlen, hogy egy földel alatt van az öngyilkos cseléddel. Az orvos tehát sietett, vizsgálat alá vette a cselédet, aki még mindig meredten feküdt az ágyban. — Ez nem öngyilkosság! — szolt az orvos. — Ennek a szerencsétlen leánynak hisztérikus görcsei vannak. Nem is lehet feléleszteni, tessék csak elmenni, telefonáljon a mentőkért, ezt a leányt okvetlen kórházba kell vinni! Ezzel az orvos elment, Gerő pedig újból felhívta a mentőket: — Kérem, jöjjenek már ki az urak, dr. Fűrész kijelentette, hogy okvetlen szükség van a kórházi ápolásra, a leány pedig még mindig mereven fekszik, azonkívül a feleségem más állapotban van. Jöjjenek ki hozzám, szép doktor urak. Jöjjenek!

A mentők megígérték, hogy hajlandók elszállítani Julit, de csak Gerő költségére. — Szívesen, szívesen! — szolt Gerő. — Csak jöjjenek. Szívesen! És rohant Gerő Ignác haza, ahol mindent a legörültebb felfordulásban talált. A cselédeleány, Juli, ugyanis időközben eszméletre tért, de dühöngősi roham vett erőt rajta s kezében egy óriási konyhakéssel nekirohant az áldott körülmények között levő Gerőnek, aki sikoltva menekült a tábolyodott cselédeleány elől. Négy gyermekkel együtt felrohant a második emeletre s a cselédre rázárta a lakás ajtaját. — Nem baj... nem baj, — mondta Gerő nyugodtan, — mindjárt jönnek a mentők!

A cseléd ezalatt tombolt a lakásban. Tört, zuzott, ordított és törte az ablakokat, mint a mogyorót. Tíz óra is elmúlt és Gerő újra lerohant, hogy telefonáljon a mentő-egyesületnek. — Tessék előbb helyet szerezni a kórházban! — szoltak a mentők. — Azután majd megjelenünk. Mit csinálhatott egyebet Gerő, először elment a Rókus-kórházba. Itt igen zordan visszautasították a jelentkezést. — Magunk is betegek vagyunk! — mondta a portás. — Tessék a szomszédba menni, egy másik kórházba. — Szent Rókus tehát nem segít! — sirt Gerő Ignác, — nézzük meg Szent Istvánt!

Kiment a Szent István-kórházba, ahol azt felelték, hogy ha kihozzák a mentők, hát felveszik. Ők nem vásárolnak zsákban — beteget! — Végre nyomon vagyok, — szolt Gerő és délben egy órakor megjelentek a mentők és kivitték Horvát Julit a Szent István-kórházba, ahol azonban nem vették fel. — Megtelt! — mondta a portás és

Horvát Julit visszavitték Gerőek konyhájába. — Ezt nem lehet szótlannal nézni! — mondta Kohn Éva, Gerő sógorúje és felment a rendőrségre, hogy oltamat keressen. Felküldték egy rendőrfogalmazóhoz és Kohn Éva, mint akinek igaz van, őszintén, nyíltan, elkeseredetten elmondta a tényálladékokat. — Tehát, — mondta Kohn Éva, — tehát a cselédünk megőrült, tombol, örjög, loellessel fenyegeti a háznapet, a mentők nem tudják elhelyezni, a kórházak nem veszik fel, a nővérem minden percében lehabázhat és ott van a nyakán a dühöngő cseléd. Röviden ez a tényálladékok!

— Nagyon érdekes, nagyon érdekes, sőt meglepő! — mondta a rendnek fogalmazója. De többet nem is mondott. Csak még azt jegyezte meg mellékesen, hogy a rendőrségnek semmi köze az ügyhöz. — Sem a mentők, sem a kórházak, sem a rendőrség? — kérdezte hangosan Gerő apósa, Kohn Lipót kereskedő, aki szintén ott volt a lakásban, — van itt még hála Istennek, más fórum is!

— És elment a tisztiorvoshoz. A tisztiorvos először nem akart jönni, végre délután eljött, megnézte a cselédet, azután eltávozott, de elfelejtett rajta segíteni. Ezek után Gerő Ignác igazán nem tudta, mihez fogjon. Először öngyilkos akart lenni, azután ki akarta irtani a családját, ami azonban kissé körülményes lett volna és ezért barátai unszolására más módszerhez folyamodott. Hozatott egy kétlovas bérkocsit, felültette rá a tábolyodott cselédet és kiküldte a Bethesda-ba. A kocsit vissza-jött. De nem üresen. Ő nem. Visszahozta a cselédet is. Nem vették fel a Bethesda-kórházban sem. Az egész család télenül, szinte megmerevedve állta körül Horvát Julit. Nem fűdták, mihez fogjanak. Végre a bérkocsisnak jó ötlete támadt. Fogta Horvát Julit és kiszállította Kőbányára valami ismerősének a lakására. Azóta csend van Gerőknél. Csak egy kis egynapos ártatlanság sir a lakásban, aki többek között ennek a nagy izgalomnak köszönheti, hogy ilyen hirtelen pillantotta meg a napvilágot.

A DRÁGASÁG.

Melyik államban lehet megélni a legolcsóbban.

Ha valaki ezental felsőhajt, hogy az ebadtát, de drága ez a Budapest!... A legdrágább város a világon!... Az illető csak sajnálkozó mosolyt pillant-hat meg kaján embertársai ajakán. — Mit beszél valaki drágaságról, aki nem olvasta Paul Deshanelt. — Paul Deshanelt? — kérdenék tőle. — Kí ő s mi légyen hazája? — unszolták tovább.

— És végre is mi köze a drágasághoz? — firtaták végül.

Paul Deshanel, mióta nem a franciaia kamara elnöke, azóta tehetséges kül-ügyére Franciaországnak. Hogy tehetséges, azt munkája igazolja, vagyis a költségvetése. Mint ravasz miniszter jól bántik a pénzzel s ezért a külügyi képviselők dotációját a helyeiken tapasztalt viszonyok drágasága után állapította meg, illetőleg aszerint osztotta be hat osztályba. S ez kérelmetlen valami, t. i. ez a beosztás. Aki nem hiszi, kérdezzon meg csak egy francziát, akinek megbízatása a köztársaság képviselők külföldön, hogy vajjon beosztják-e őt máshová, mint ahová őt Deshanel beosztotta? Kap-e többet, vagy nem?... S mivel Deshanel lelkiismeretes férfi — láttuk a kamarai elnöki székben — következőleg a statisztikája is lelkiismeretes és megbízható munka. Ime:

Első fokozat.

(Tehát ezekben az államokban lehet legolcsóbban élni a világon.) Belgium, Spanyolország, Itália, Luxemburg, Portugália, Monaco és Svájc.

Vagyis Monacóban (!) olcsóbb az élet, mint a tejjel-mézszel folyó Kanaánban, vagyis Magyarországnak. Hát nem hihetetlenül hangzik ez?

Második fokozat.

Németország, Dánia, Svédország, Montenegró, Norvégia és Bajorország. Bajorországot azért említi külön Deshanel statisztikája, mert Párisban külön képviselőt tart a müncheni udvar. Ez t. i. souverain joga a bajor királynak.

Harmadik fokozat.

Anglia, Hollandia, Marokkó, Ausztria-Magyarország, Görögország, Szer-

bia, Románia és Törökország. Egyszóval mi még örülhetünk, hogy a harmadik fokozatba tartozunk, mikor még hátra van három fokozat. Ellenben nem éppen vigasztaló, hogy egy nyíven állunk „ebben is“ a balkáni államokkal. — Törökországhoz még hozzáértendő az európai, ázsiai és afrikai Törökország is.

Negyedik fokozat.

Egyiptom, Perzsia, Oroszország. Ötödik fokozat.

Ausztrália, China, Korea, Japán, Sziám és India.

És végül az utolsó, a hatodik fokozat

Észak-Amerika, Közép-Amerika és Dél-Amerika.

Már most csak az a kérdés, hogy minden igaz-e, ami Deshanel statisztikájában írva vagyon? Utazó ember, ha elmereng emlékein s eszébe jutnak Monte-Carlo, Lissabon, Bruxelles, Ostende, Madrid, Sevilla, Róma, Nápoly hoteljeiben szerzett tapasztalatok (Első fokozat pedig) hát tamakodik abban, hogy ott olcsóbban élhetne, mint teszem — no, Budapestről nem szolunk — de pl. Bécsben, avagy éppenséggel Debreczenben. Vagy egyáltalában akad-e eléggé merész ember valahol, aki ki merne mondani igazság gyanánt, hogy a fentebb felsorolt városok a legolcsóbbak a világon? Deshanel statisztikája is a diplomácia konyhájának terméke bizonyosan, azért főznek aszerint ott oly „olcsón“.

DEUTSCH TESTVÉREK

BANKHÁZA 319 East Houston st. New York. Törvényes képviselő a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át - Cunard vonalon. Pénzküldemények továbbítására az óhazába a legmegbízhatóbb czég. KÖZJEGYZŐI HIVATAL. Magyar köcsönkönyvtár, tübbiztosítás, csomagok kihoztatala és házasszállítása. Levélcím: DEUTSCH BROS., 319 East Houston st., New York.

THE RONAY CO., 1310 FIFTH AVENUE, PITTSBURG, PA.

Ajánlja honfitársai szives támogatásába pompásan berendezett üzletét, amelyben kintün olvasmányok, remek kiállítású és minden vallásfelekezetek számára írt imádságos könyvek, irodaszerek, irészközik, jófajta hazai dohány és szivarok, arany és ezüst ékszerok, valódi tajték és selmezi pipák, száraz, szegedi paprika, lipői túró, tisztauljaki bajuszpedrő, stb. a legújnyosabb árban kaphatók.

KAIL G. ÁRPÁD

BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE — Alapított 1890-ben. — Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az óhazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban. UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

KARÁCSONYI AJÁNDEK AMERIKÁBÓL

Ha Magyarországon hagyott szeretett karácsonyi ajándékkal akarja meglepni, rendeljen nálunk egy ilyen képen bemutatott, arannyal vastagon futtatott, 15 ékköves órat, melyet mi Magyarországi bármely részébe elküldünk. Ára SZÁLLITÁSSAL EGYÜTT 5 DOLLÁR, mely összeg a megrendeléskor beküldendő. Amerikai lakosok számára \$4.85. Rendeléskor csak EGY DOLLÁRT küldjön, a többit az átvételnél.

LEVELÉT IGY CZIMEZZE:

The American Novelty Co.,

95 Liberty St., New York City.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

OLVASÓINKHOZ.

Dr. Pálya László ur belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen, előzetesen és hirdetésdíjakat felvehet és nyugtázzhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

BENCZE JÁNOS ur

PASSAICON, N. J. képviseli a Bevándorlót. Előfizetés díjak felvételére és nyugtázzására fel van jogosítva. Melegan ajánljuk őt passaicoi honfitársaink pártfogásába.

MAGYAR FONOGRÁF ÜZLET

280 BOWERY, NEW YORK City.

Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknek.

A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVALTOZATÓSBAN MAGYAR DALOKKAL.

— Egy gép ára 3 dollár 50 centtől felel. — Magyar dalok darabja 35 cent. —

MEGBIZHATÓ MAGYAR ÜZLET. — Magyar levelekre magyarul válaszolnak.

ENT RPRISE LIGHT CO., 280 BOWERY, — NEW YORK CITY.

THE ORIENTAL BANK

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand st. sarkán, NEW YORK

TŐKE és FELESLEG \$1,850,000

R. W. Jones, Jr. elnök, Nelson G. Ayres, első alelnök, Ludvig Nissen, Erskine Hewitt, Charles J. Day alelnökök, R. B. Estabrook, helyettes pénztáros, Geo. W. Adams, pénztáros, Leopold Friedrich, a külföldi osztály vezetője.

SZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE. KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK. UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK. IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETIHITELT BIZTOSITUNK. — VESZÜNK ÉS ELADUNK — MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT

VÉREK
New York, a legjobb
arg. Bréma, a vagy Fiulon.
továbbítására
zhatóbb czég.
VATAL.
vrtár, tüzbiz-
zata és ha-
OS.
New York.

Y CO.,
ENUE,
PA.
és támogatásába
letét, amelyben
minőségben, k-
k kiállítás és
ek számára lrt
laszerek, irész-
ny és szivarok,
valódi tajték és
szegedi paprika,
sajuspedró, stb.,
kaphatók.

ARPÁD
EGYÜZLETE
90-ben. —
zai, mint ameri-
Pénzküldés az
szer, a legponto-
sokban.
MAIN STREET.

AMERIKABOL
teltet karácsonyi
jen nálunk egy
vastagon futta-
gyarorság bár-

5 DOLLAR,
áldendő. Ameri-
éskor csak EGY
stelnél.

Elly Co.,
k City.

HNE
EN RÉSZÉBE
HAJTANAK
YORK.

OS ur
elli a Bevándorló,
e és nyugtásádra
sajnáljuk öt passzolt

ÜZLET
YORK City.
és legújabb
ZATOSABB
felfák —
cent.
ZLET. —
laszelnak.
HT CO.,
ORK CITY.

ANK
NEW YORK
en, Erskine
os, Geo. W.
zetteje.
ETÉSRE.
NK
TUNK
ZOSITUNK
ROKAT

Egri Csillagok.

— REGÉNY ÖT RÉSZBEN. —

Irta: *Gárdonyi Géza.*

(Harminczvelezadik folytatás.)

— A törököt csak megeskette kegyel-
med, de ám a tolmácsot elfelejtette
megesketni.

— Csak nem görbitetted tán el a val-
lomását?

— El, uram. Mikor azt kérdezte ka-
pitány uram, hogy mi a török legna-
gyobb ereje, valamit kihagytam. Azt
mondta a török, hogy Ali a maga négy
ágyújával többet tudott rotálni, mint
Ahmed a tizenkettővel. Hát előre lát-
ható, hogy Ali addig ágyuztatja a vá-
rat, míg csak minden fal le nem omlik.

— Tossék, — felelte Dobó.

— Hát csak ezt hallgattam el, — fe-
jezte be Bornemissa. — Ha jönnek lát-
ja kapitány ur, ám közölje le a többivel.

— Jól tettetd, — felelte Dobó a kezét
nyújtva. — A vár népét nem szabad ag-
godalmakkal nehezíteni. De már most
én is megmondom neked, amit a kurd
piad se tudott: hogy mi a sereg gyön-
geje?

Nekitámaszkodott háttal a bástya
falának, és összefonta a karjait.

— A tizenhat zarbuzán, — folytatta,
— talán már holnap egyszerre dolgozik.
S lönök egyszerre száz-kétszáz ágyuból.
A falakon kapukat törnek és a tornyok-
at ledöntik. De ez időbe kerül: hetek-
be. Ez alatt ezt a rengeteg hadat etet-
ni kell. Gondolod, hogy hozhattak
annyi élelmet, amennyi ennek a hadnak
böven elég? Gondolod, hogy ami még
kell, mindig elő tudják teremteni? És
ha itt éri őket az októberi hideg, gondo-
lod, hogy ez a meleg földön nőtt nép
éhes gyomorral és fázó bőrrel mászik
ezekre a falakra?

Egy ágyugolyó csapódott el mellet-
tük s lyukat vágott a földre.

Dobó fellépett a pattantyusokra
és folytatta:

— A nép mindaddig bátor, míg min-
ket bátrának lát. Az a fő, hogy tart-
suk a várat, míg csak van mit enniük,
míg csak az idő meg nem rokkan, míg
csak a király hada meg nem érkezik.

— És ha nem lesz mit enniük? És
ha hosszú lesz az ősz? És ha a király
hada Győr alatt marad?

Ha Gergely ezeket a kérdéseket vala-
mi olyan nyomattal mondja, hogy
még egy negyedik kérdést is lehet utá-
na gondolni. Dobó talán egyenesen
lánczba verette volna érte, de Gergely
nyílt arccal, szinte mosolyogva szó-
lott. Talán nem is azért, hogy Dobó
feleljen, hanem inkább azért, mert
visszhangként önkénytelenül merült
fel ez a három kérdés a beszédből.

Dobó keserű mosolylyal felelte:
— Akkor? Nem megízente-e az egri
püspök, hogy misézék éretünk?

XXV.

Alkonyat felé egy fekete feredésbe
burkolt nő sietett át a piacon. Nem
kísérte más, csak egy tizenöt éves forma
szerecsen fiu, meg egy nagy tarka tá-
bori eb.

Az eb a pataknál lement inni, a nő
pedig a kezét törölve járt fel s alá a
parton. A kapu felé nézegetett. A ka-
put alkonyatkor fel szokták vonni. A
nő talán erre várt. És hogy a kaput
felvonták, átgázolt a patakon anélkül,
hogy a ruháját megemelte volna.

— Fiam! — kiáltott szinte sikoltva
a kapu előtt, — *enim fiam!*

Dobónak jelentették, hogy itt a kis
török fiúnak az anyja.

— Eresztétek be, ha éppen be akar
jönni, — felelte Dobó.

A felvonó hidon, amely egyuttal kapu
is, keskeny kis vasajtó van. Felnyitják
a nőnek.

Az azonban rémülten hátrált.
A kutya ugatott.

— Enim fiam! — kiáltotta a nő uj-
ból.

S valami erszényféléit emelgetett.
Csörgette belőle a másik tenyerébe hul-
latva az aranyakat.

Az ajtó újra bezárult. A kezét tör-
delve járt fel és alá a kapu előtt. A fá-
tyolát felvetette és fehér kendővel tör-
rülgette leomló könnyeit.

S ezközben folyton kiabált:
— Szelim! Enim fiam!
Hirtelen meggörgette a vasajtót.

Az ajtó ismét kinyílt, de a nő ismét
rémülten hátrált.
Ekkor Gergely megjelent a bástyán
a kapu fölött s kezénél fogva felvonta
a gyermeket.

— Szelim! — sikoltott a török nő a
két karját nyújtva a gyermek felé.

A kutya nyihogva ugrált, s közbe-
közbe nagyokat vakkantott.

Gergely nem szólhatott ki a várból,
de a gyermek kiszólhatott. És a gyer-
mek ezt kiáltotta le az anyjának:

— Keresztény rabbal kieserélhetsz,
anyám, azt ostrom után.

A nő letérdelt, és mintha a levegőn
át akarná megölelni, kinyújtotta a két
kezét, s hogy a gyermek eltűnt, esőko-
kat hintett utána.

XXVI.

Ezen az éjjelen koromsötétség hori-
totta a várat, a várost, a hegyeket, az
 eget, az egész világot.

Dobó későn feküdt le, de éjfélkor is-
mét végigbolygott a bástyákon. Vastag
posztóju mente volt rajta, s a fején fe-
kete selyemsüveg. Kezében az őrségek
jegyéke.

A virrasztó főhadnagy ebben az órá-
ban Zoltay. Az is mentét vet magára,
mert az éj hűvös volt. Amint Dobót
megpillantotta a Sándorbástyán, szót-
lanul üdvözölte a kardjával.

— Az előbb néztem körül, — felelte
Zoltay, — minden ember a helyén van.

— A kőművesek?
— Reggelre végeznek.

— Jer velem, — mondotta Dobó. —
Megbízok benned, de az őrségek látnia
kell, hogy én is vigyázok.

Átadta a jegyzéket Zoltaynak, és sor-
ra járták a bástyákat. Zoltay felolvas-
ta a neveket mindenütt. Az ágyukat
minden bástyán sötétség takarja. Az
ágyúörök fekete árnyékok. A bástyák
és falak boltozatai előtt minden őrség-
nél tűz ég. A várakozók ott melengetik
a kezüket.

A várban csend van, csak a kőmű-
vesek halk csattogása hallatszik olykor,
amint vakolnak.

Dobó a bástya szélére áll. Minden öt
perczben lámpás villanik ki a lövőresek-
ből. A lámpás dardára van tűzve és
husz-öles fényzárnyat röpít szét a fa-
lon és az árkon túl.

Aztán a dardát ismét bevonják, és a
fényzárny másik bástyánál lövi ki az
éjszakába.

Dobó a nyugati kapunál megáll. Az
őr tiszteleg. Dobó elveszi tőle a dár-
dát, és küldi az embert a kapusért.

Az őr felrobog a lépcsőn. Lehallat-
szik, amint költi a kapust.

— Mihály bá!
— No.
— Gyűjjék kend üstöllést.

— Minek?
— Itt a kapitány ur.

Egy dobbanás. (Most ugrott ki az
ágyból.) Két koppanás. (Most ránt-
ja a szízmát.) Egy csörrenés. (Most
kapja a kardot.) Robogás. (Fut le a
falépcsőn.)

S megáll a szikszai szürbe burkoló-
dott nagybajuszú ember Dobó előtt. Az
egyik fél bajusza felfelé, a másik lefelé.

— Hát először is, — mondja Dobó az
örnek a dardát visszaadva, — ha te ka-
tona vagy, hát ne mondj a tizedesnek,
hogy Mihály bá! se pedig, hogy: gyű-
jék üstöllést; hanem azt mond: Tizedes
uram, a kapitány ur hívja. Így illik,
de ostrom idején ez mindegy. Nagyobb
baj az, hogy igaz a szavad. Aki ingre-
gatyára vetkőzve alszik, az nem tizedes
ur, hanem csak Mihály bá. Azt a het-
venhét fontos ágyugolyó alá való ké-
nyelmes irtalmát az ilyen kapunörző tí-
zedesnek, hát lehet a megszálott vár-
ban levetkezte is aludni!

Minthogy erre a kérdésre Mihálynak
még a felfelé álló bajusza is lekonyult,
de feleletet senki sem adott, Dobó fol-
yatta:

— Mától kezdve itt fog kend aludni
minden éjjel a földön a kapu alatt. Ére-
tette kend?

— Értettem.

— A másik, amit mondani akarok,
az, hogy a kaput többet nem eresztjük
le reggelenkint, ellenben az orgonát le-
eresztjük, két rud kivételével s mihelyt
ostrom történik, leereszti kend az égé-
szet, anélkül, hogy utasítást várna.

— Értettem.

— Nem telt belé öt percz, egyenkint
zuhantak le a czombvastagságu hegyes
vasrudak a kapualja belső felében, s or-
gonasipokként zárták el a kapualját is.
Csupán két rud maradt függve. Éppen
annyi, hogy egy ember kényelmesen ki
és bejárhatott.

Dobó most a templombástyára ment
fel. Megnézte ott is az ágyukat, s az
alvó és örködő pattantyusokat. Aztán
összefonta a karját, és körülnézett az
éjszaka messzeségében.

Az ég koromsötét, de a föld telve vö-
rösen izzó csillagokkal. Tihamértől
Felnémetig a síkon, a dombokon és he-
gyeken a török tábori tűzek azok.

De csendesség van mindenütt.
— Szelim! — sikoltott a török nő a
két karját nyújtva a gyermek felé.

ről átható éles kiáltás hangzik fel a vár
közéleben a sötétség mélyéből.

— Bornemissa Gergely, te király
hadnagya, hallod-e?

Csend.

A kiáltó folytatja:
— Nálad van egy török gyűrű. Én-
nálam van egy magyar gyermek. Az a
gyűrű az anyém. Ez a gyermek a
tied.

Szünet.

A kiáltás újra hangzik:
— Ha akarod a gyermekedet, jer a
nyugati kapuhoz. Add ide a gyűrű-
met. Odaadom a gyermekedet. Felelj
nekem, Bornemissa Gergely!

Dobó látta, hogy az örök arca mind
a kiáltó felé fordul, noha a sötétségben
semmit se lehet látni.

— Senki ne merjen felelni! — morog-
ta a kardját megeszörrentve.
Nem is felelt senki.

A kiáltó folytatta:
— Ha a szavamnak nem hiszel, majd
hiszel akkor, ha a gyermeked fejét a
várba dobatom.

Dobó jobbra-balra pillantott, és így
szólt:
— Meg ne merjétek mondani Bornemissa
urnak! Aki szót mer róla
szólni, akár neki, akár másnak, Iste-
nemre mondom, megkeserül!

— Kösönöm, kapitány ur, — felelt
egy rekedt hang Dobó háta mögött.

Bornemissa volt.
Nyilvesszőre fekete csepült kötözött,
és azt szurkossa folytatta:
— Minden éjjel kiabálnak ilyen osto-
baságot. A mult éjjel Mekeseynek ki-
bálták, hogy tiszteli a felesége: igen jól
mulat az Arszlán bég sátorában.

Belemártotta a nyilat egy olajos ka-
tába és folytatta:
Az én feleségem, gyermekem Sopron-
ban van. Onnan ők el nem mozdulnak
se télen, se nyáron.

A kiáltó ismét megszólalt:
— Halld-e, Bornemissa! Itt van
a fiad velem. Jer a kapuhoz egy óra
mulva, megláthatod.

Gergely ijra tette a nyilat. Hozzá-
értette a tűzhöz és felkapta: előtte
a kiáltó felé.

A tüzes nyíl üstökös csillagként szállt
át a sötétségben, és megvilágította egy
pillanatra azt a dombot, amelyik mö-
gött a nap szokott felkelni.

A dombon két kaftános török állt. Az
egyiknek szőcs volt a kezében. A má-
siknak a felszemét fehér kendő takarta.
De gyermek nem volt velük.

XXVII.

Ezen az éjszakán más is történt.
A kapun Varsányi kéredzkedett be,
s egyenesen Dobóhoz rohant.

Dobó még ott volt a templombás-
tyán, s a kezét melegítette a tűznel.

— Uram, — szólt a kém, — azt jöt-
tem jelenteni, hogy már minden zarbu-
zán fel van állítva. A Hécezy udvárá-
ról is fognak löni. Ezenkívül az összes
szakállas ágyuk és taracskók megszó-
lálnak. A város felől két helyről, a
dombokon három helyről török a falat
a zarbuzánok, és ötven pontról is ont-
ják a golyót más ágyuk. A déli imál-
ság alatt meg kirohannak a kumba-
radsik, és kopjákon, parittyákon szór-
ják a tüzes bombát. Jajajaj! — tette
hozzá csaknem sirva.

— Eszerint, — mondotta Dobó nyu-
godtan, — löni fogják a tömlözbás-
tyát, a külső várat, meg az ő-kaput, hát
még?

— Mindent, kapitány uram!
— Van még valamimondani valód?
— Nincs uram más, csak az, hogy
nem jobb lenne-e, ha már ilyen kevesen
vagyunk, s ekkora veszedelem...

Nem fejezhette be, mert Zoltay ugy
csapta arczul, hogy az orra vére a falra
freescent.

Dobó közibük nyújtotta a kezét.
— Ne bántsát!

S hogy Varsányi az orrát törülgette
s káprázva nézett Zoltayra, Dobó így
szólt hozzá:
— Nem tudod-e, hogy halál fia, aki a
vár feladását csak említeni is meri.

— Én kém vagyok, — duhogott Var-
sányi, — engem azért fizetnek, hogy
mindent megmondjak.

— Elég, — mondotta Dobó. — Még
ma éjjel fel fogsz esküdni te is. Azután
lesz gondom rád, hogy aranyba törül-
hesd az orrodát. Most jer velem.

A kut mellett haladtak el, ahol Ger-
gely a cigánynyal és négy paraszttal
bombákat töltött. Éjjel-nappal öt em-
ber csinálta ott a bombákat. Gergely
tanította be őket, s azért kellett éjjel is
dolgozniok, hogy váratlan ostrom ese-
tén ne legyen kaposdás.

Dobó magához szólította Gergelyt.
Felmentek mind a hárman a palotába.

Ott kivonta az íróasztal fiókját, és
azt mondta Gergelynek:

— Irj levelet Szalkaynak, hogy a ki-
rálytól és püspöktől eddig semmi segít-
ség nem érkezett, s hogy a vármegyéket
és városokat sürgős segítségre szólítsa.

Míg Gergely a levelet írta, Dobó a
szomszéd szobában feleskette Varsányit
is.

— Uram, — mondotta az eskü után
Varsányi, — jól tudom én azt, hogy ki-
nek szolgálók. Ha ez a vár megmarad,
nem kell énnekem többé török ruhába
öltözöm.

— Jól beszélsz, — felelte Dobó. —
De ha semmi jutalmat se várnál, akkor
is csak így kellene szolgálnod a hazá-
ért.

Egy kanos bor állott az asztala-
n. Odatette a kém elé:
— Igyál, Imre.

A kém szomjas volt. Csaknem fe-
nékig felhajította a kanosót.

Mikor a bajuszát megtörülte, látszott
a szeme járásán, hogy hálálkodni akar.
Dobó azonban megelőzte:

— A törökhöz, azt hiszem, nem me-
hetsz vissza többé, mert az éjjel el kell
vinned ezt a levelet Szarvaslóra. Aztán
ott vársz, míg csak Vas Mik's vissza
nem érkezik a királytól, meg a püspök-
től. Ha lehet, behozod őt is. Ha nem
lehet, akkor csak magad jössz. Van jel-
szó?

— Dehogy van, uram. Ha az ember
török ruhában van, meg egy-két szót
tud törökül is, úgy járhat kelhet köz-
tük, mintha velük jött volna. De csak
egy pofon ne vágta volna engem.

A szomszéd szobában megpillant
a Gergely sarkantyúja. Dobó átment,
hogy a levelet meghallgassa.

XXVIII.

És másnap, szeptember 16-án a nap
az ágyuk bömbölésére kelt fel a hegyek
mögül.

A föld rengett. Az ágyutelepekről a
füst barna fellegekben szállt az égi fel-
hőz, s már az első órában eltakar-
ta a napot, s az égnek kék tengerét.

A bástyák és falak zuhogtak, ropog-
tak. A belső várba vegyesen hullt a ne-
héz és apró golyó, a tüzes nyíl, s a tüzes
lapda. Ember és állat élete nem volt
többé biztonságban.

De ezt a veszedelmet is készen várták
a várbeliek. Dobó már éjjel felkürtöl-
tette a katonaságot. Egy részük a pa-
lánkot magasztotta azokban az irányok-
ban, ahonnan a Hécezy prépost házá-
tól várták másnapra a golyóhullást.

Más részükkel előhordatta a padlások
maradt állatbőröket, s vizes kádak-
ba hordatta.

Ismét mások gerendákat, hordókat és
földdel megtöltött zsákokat hordtak a
külső várba, a tömlözbástyához és a
kapukhoz, hogy a törésnél minden
anyag idejében készen legyen.

Amennyi üres csőbör s fazék csak
volt a várban, azt mind meg kellett
tölteni vízzel. A földszinti és földalatti
helyiségekből minden felesleget kihord-
tak, s ágyakat raktak be. A répa, a
krumpli, a só, — minden olyan, aminek
a golyó nem ártott, felül került most,
s a helyét a dolgozó és alvó ember fog-
lalta el.

Az istállót is megásták, s a lovak, te-
henek fölülre lényebb állásba jutottak.
A házak északi és keleti oldalát be-
hányták földdel.

A várban már nem volt más éghető,
csak a baromistálló teteje, meg az is-
tálló előtt egynehány boglya széna, egy
kis kazal buza, meg egy boglya alom-
nak való szalma.

Dobó lehánytatta az istálló tetejét is.
A szénaboglyákat, buza-kazalt behu-
zatta vizes tehénbőrökkel, a szalmára
meg földet hánytatott.

Ami még gyulekony anyag volt, mint
a házak padlása, meg az ostrom-állások,
azok oltására széthordatta a vizes bő-
röket.

Az ágyuk megdördülése ebben a mun-
kában találta meg a várat. Az első
félmázsás golyó a konyhán ütött be, s
összetört egy csomó edényt.

KRAJNYÁK JÁNOS
Cleveland, O., 2755 East 79th street
alatti legmodernebbül berendezett sza-
lonját ajánlja honfitársai pártfogásába.
Kitűnő whiskey, törökgy, nemkülönben
mindig friss hordó és üveg sör, tüzes
magyar borok, finom zamatú szivarok,
billiárd, stb. állanak a közönség ren-
delkezésére.

KÉPVISELŐINK.
A „Bevándorló”-t a következő urak képvise-
lik a következő helyeken olyképp, hogy előfizet-
ési díjakat felvehetnek és nevükben nyugtáz-
hatnak:
BENCZE JÁNOS ur.....Passaic, N. J.
BÖGÖZY GYULA ur.....Perth Amboy, N. J.
MAKRAY JENŐ ur.....South River, N. J.
JUHASZ ISTVAN ur.....Poughkeepsie, N. Y.
TORHÁN JÁNOS ur.....Yonkers, N. Y.
GÉTSY JÁNOS ur.....Torrington, Conn.
HIZSNYAY JÁNOS ur.....Danbury, Conn.
STENTZEL RICHARD ur.....Philadelphia, Pa.
POTMESIL ISTVAN ur.....South Bethlehem, Pa.
SAMU GYÖRGY ur.....South Sharon, Pa.

UJ GAZDA! UJ REND!
— Elsőrendű magyar szakácsné —
PITTSBURGBAN
az egyetlen szűpen berendezett magyar
ÉTTEREM és KÁVÉHÁZ a
LITTLE HUNGARY
ahol izletes ételre, figyelmes kiszolgá-
lásra talál.
EBÉD ÉS VACSORA ALATT
— KITŰNŐ ZENE —
911 FIFTH AVENUE
VAJDA IGNÁCZ, tulajdonos.

CAFÉ BRESLAU
MAGYAR KÁVÉHÁZ
188—190 második Avenue, New York
a 12-ik utca sarkán.
— Kitűnő M A G Y A R kenyha. —
Tulajdonosok: Rabbach és Schembeck.

Akit utja Pittsburgba hozzél, keresse
fel Dvorszky Ede és Takács István tár-
tulajdonosoknak 512 Second Avenuen levő
„AZ ÖREG BÁNYÁSZHOZ”
címzett szállodáját és vendéglőjét. Ott
nemcsak jó szállást és jó magyar kony-
hát talál, hanem a munkaviszonyok fe-
léli is tájékozódhatik.

VIOLET ARZCREAM
Májfolt, szeplő ellen legjobb a világon. Űde
arcbört ad. Ára 50 cent.
GLADIATOR
legjobb haj- és bajuszmosószert szer. Ára egy
dollár. A pénz előlegea beküldése mellett bár-
hová megkűldi a feltaláló:
Dr. J. BACKY, 100 Public Square, Cleveland, O.

**HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON
NAAR MANFRED**
békébiróhoz,
15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J.,
aki tanácsosai, segítséggel látja el.
MAGYAR, NEM T, TÓT, LENGYEL stb.
TOLMACS MINDIG KÉZNEL.

A NAP
A magyar ajtógár szennőzdője, Magyarország
legújgősebb és legelőrebb lapja.
Felelős szerkesztője: Braun Sándor.
Politikai főmunkatársai: Bródy Sándor, Lengyel
Zoltán és dr. Kalmar Antal.
A NAP a 48-as eszmény legújgősebb katonája s a
67-es politika legkölcsömbösebb üldözöje.
A NAP nemcsak a legkölcsömbösebb lap, de a
LEGKÖCSÖBB IS.
Előfizetés Amerika területére egész évre \$8.—
Félévre \$4.50
Negyedévre \$1.25
Műtatványzámokat közzéggel küld:
A NAP kiadóhivatala:
Budapest, VIII. ker., Rökk Seifárd-u. 9. sz.

RIZSAK JÁNOS
passaic-i pénzkűldő budapesti irodája
IV., Sűto-utca a 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSAK MIHALY.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ
MAGY

Az asszonyok éppen akkor raktak tüzet, s készítették a lisztet, a zsírt, a szalonát, hogy a katonáknak főzzenek. A nagy golyó beütésére rettenetes ijedelem támadt. Egymás hegyén-hátán rohantak ki a konyhából, s aki nem fért az ajtón, mászott az ablakon.

A golyó pedig ott forgott egy halom tört edény, fatál és zuzott eszterg között.

Mekesey az istállóból látta a beütést. Odarohant.

— Mi az? — dördült rájuk a kezét széttárva, hogy feltartóztassa őket.

— Beesett egy golyó.

— Vissza kell menni! Jójjenek utánam!

S besiet a konyhába. Kap egy dézsát a két fülénél. Önti a golyóra.

— No, — mondja a golyót a sarokba rugva, — főzzenek tovább. A golyó balról jött, hát a konyha balfelében kell maradni. A másik oldalról át kell szedni minden edényt, és senki azon a felén ne járjon. Itt a konyha balfelén nincs veszedelem.

— Jaj, — mondotta egy asszony, — a tyukom az éjjel kukorékolt. Végünk van.

— Kakas volt az, — mondja Mekesey.

— De bizony tyuk volt, kapitány uram.

— No ha tyuk volt, hát délre azt főzék meg nekem, akkor majd nem kukorékol.

Az asszonyok még egy ideig hányták magukra a keresztet, de aztán mikor a második golyó szakadt át a tetőn, maguk öntötték le vízzel és gurították a másik mellé.

Ettől a golyózáportól az egész vár népe megzavarodott. Eddig csak egy helyen duhogott az ágyu, s ha a golyó be is szállt olykor, tudták már, hogy azokat a falakat kell kerülni, amelyekre csak a reggeli nap süt, és azokat a falakat, amelyekre sohase süt nap.

Azonban hogy most mindenfelől görgött, süvöltött és csopot a golyó, s nagyszóra a görögédinnye és dió között váltakozott, nem tudták hol vannak biztonságban.

Bezegyűlt most kelete minden rossz sisaknak, minden páncélznak. Eddig csak a cigány hordta a sisakot, és mellvértet, ha meztelb volt is, most azonban, hogy a golyó mindenfelé pattogott, kopogott, potyogott, s a borbélyoknak mindjárt az első órában tíz sebesülte kellett varniok és tímsozniok, mindenki a fegyverrakásokhoz szietett s igyekezett magának vasborítékot biztosítani.

A két kapitány meg a hat főhadnagy az első negyedórában a vár minden pontját bejárta.

— Nem kell félni! — mennydörgött Dobó.

S a hadnagyok szava visszhangként kiáltotta mindenfelé:

— Nem kell félni! A golyóesés nem váltakozik. Ahova egyszer golyó hullt, ott ne járjatok.

De ők maguk csak jártak mindenfelé. És csakugyan nem telt belé egy óra, maguk a golyók mutatták meg, hogy mely épületek, mely falak a veszedelmesek. A golyók levették a vakolatot, s ahol homokkó volt az épület, annyi golyó állott bele, hogy a fal feketélt tőle.

Viszont egyes faloldalak sértetlenek, fehérek voltak, s ha az ilyen helyre esett is a golyó, csak egy esett, hogy a másik falról pattant oda.

Minden ilyen fal védőfal volt egyuttal, ahol a mesteremberek dolgoztak, a katonák pihenhettek.

Nem sok fal volt ilyen a várban, az is igaz.

KIS TÜKÖR.

Apróságok az amerikai magyarság köréből.

Mennyit ér Hengelmüller? A gondolkodó fő még a mulatságban sem csak a mulatságot keresi. Mint ahogy a jó kalmár megnézi és megértékeli azt, amit vesz, a gondolkodó fő is mérlegeli azt a szórakozást, melyben része van.

Sajnos, mi amerikai magyarok, nem nagyon dicsekedhetünk sok ilyen gondolkodó fővel s ha imitt-amott akadunk is egyre, nem adhatjuk át a nevét a köztisztelőnek, mert hát... no, de ez nem tartozik ide.

— Huzsonöté centért jöttem ide. Gyönyörködhetem a zenében és a közönségben. De nini, kit látnak szemem? Itt van Széchenyi! Akkor itt kell lenni Ambróznak is! S ha Ambrózy itt van, akkor itt van Hoenning is. És ha Hoenning itt van, akkor itt van Bornemissza is. No lám, hát itt is vannak mindnyájan. De ha ezek itt vannak, akkor itt van Cukor is, Kozma is, stb. is.

Megtörtülte homlokát és tovább gondolkodott:

— Megvizsgálja hát majd a verseny azokat, akik vizsgálatlanok voltak, amiért az előkelőségeket nem láthatták. Az olyan verseny pedig, amelyik vizsgálatja a szomorúakat, az első sorban vizsgaverseny.

Folytatta gondolatmenetét:

— Kit a vizsgálatlanok? Akik szerették volna az előkelőségeket látni. És hol láthatták volna? A banketten. És kik voltak a banketten? Minden itt-levő előkelőség és egygyel több. Ki az az egy? Hengelmüller.

Törülközött, aztán megint tovább gondolkodott:

— A vizsgaversenyen előkelőségeket látni: ára 25 cent. Banketten előkelőségeket látni: ára 10 dollár.

— A „matematikus”-ból most már igazán matematikus lett és felállította a következő tételet:

— Ha a vizsgaversenyi előkelőségek-ből kivonom a banketti előkelőségeket, marad Hengelmüller ur, mert mind itt van, csak ő nem. És ha a banketti költésből kivonom a vizsgaversenyi költséget:

\$10.00 —

—25

marad 9 dollár 75 cent. Miután pedig a banketti előkelőségi felesleg egyenlő a kiadási különbözettel, végeredményként marad, hogy

Hengelmüller: \$9.75.

És boldogan távozott, mert megfejtette a nagy kérdést, ami talán örök talány lett volna nélküle, hogy: Mennyit ér Hengelmüller?

.....

Tilos a dohányzás. Egy new yorki honfitársunkkal történt, aki naponta hatszor-hétszer szokott villamos kocsi-ra ülni. Néhol csak pár percig van s ha szívrall kinalják meg, sajnálja el dohni csak azért, mert a villamos kocsin ki-van írva: „tilos a dohányzás”.

Felszállt hát a villamos kocsi-ra szívrall a szájában. A konduktör persze hivatalos komolysággal és szigorral rászólt:

— Tilos a dohányzás!

Honfitársunk félrevágta a szívrall a szájában és visszaszólt:

— Nem dohányzom!

— Nem dohányzol? Hiszen a szívrall a szívr?

— A lábam is benne van a cipőmben, azért nem sétálok.

Akra.

HOL VAN GYÜRKY?

Elusztatta parasztaok pénzét.

Annak idején mi is megirtuk, mekko-ra feltűnést keltett odahaza a hírhedt szerepléséről ismert dr. Gyürky Ödön pápai kamarás szokása. Dr. Gyürky Katolikus Egyesületek Központi Irodája ezimel tudvaleg egy nagy üzleti vállalkozást alapított a fővárosban.

Elárastotta az egész országot nagyhangu prospektusokkal. Elmondotta ezekben, hogy ne adjanak el a zsidóknak semmit, az ő vezetése alatt álló vállalat hatvanzer korona alaptőkével indult meg s támogatói a magas katolikus klérus és az összes mágnások. Egy szép napon dr. Gyürky megszökött a fővárosból. Kiderült, hogy huszonkilenc vidéki gazdától betevener koronára értékű gabonát átvett és az árat elikkasztotta. Megszököése napján hatalmas ismerősének, dr. Csillag Béni ügyvédnek a következő levelet írta:

„Az én gyilkosaim a Zichy-grófok, ők térítették el engem az eredeti hivatásomtól. Elbucsztam az életmentől. Öngyilkos leszek.”

Hogy tényleg öngyilkos lett-e, vagy nem, nem tudja senki. A megkároított gazdák deputációval járultak gróf Zichy Aladárra, a király személye körüli miniszter elé és tőle kérték káruk megtérítését. A gróf megtagadta a kérés teljesítését. A károsultak ekkor Beer Lajos tőzsebizományos ellen fordultak. Azt állították panaszukban, hogy Beer volt dr. Gyürky bizalmasa s ez tudott Gyürky összes manaipulációjáról.

Beer ellen meg is indították a büntető eljárást. Az ügyészi vádirat ellen Beer védoje, dr. Donáth József kifogásokat nyújtott be. A vádinas most tárgyalta ezt az ügyet s miután ugy találta, hogy semmi adat sem bizonyítja a panaszosok vádját, Beer ellen beszűntette az eljárást. A megszökött dr. Gyürky ödön ellen a bíróság elfogató parancsot bocsátott ki.

PITTSBURGI IRODÁNK

megbízottjai: Erpf Arthur pittsburgi magyar gyógyszerész ur, Hódinka Jenő ur és Lengyel Sándor ur, akik előfizetések felvételére és nyugtázására fel vannak hatalmazva. Ajánljuk a fent nevezett urakat honfitársaink figyelmébe.

NE VANDOROLJ MAGYARI!

HASS! ALKOSS! GYARAPITS! Gondolkozzatok csak kisé komolyan, soha sem fektettek jobb helyre nehezen megtakarított pénztéteket, mint RIDLEY VÁROSÁBA. E városnak több, mint háromezer lakosa van. Lakosai Amerikának leggazdagabb emberei, 25-30.000 dolláros paloták-ka és a telep kövezett aszfalt járddal, kitűnő vízvezeték, gáz- és villanyvilágításokkal már is el van látva. Innen nyolc percz szyalogás után Eddytownba érünk, ahol a hatalmas Baldwin-féle gyárnak egy része üzemben van és tíz év múltán egészen ott lesz. Ahol a Baldwin 150 millió dollárral van érdekelve, oda nyugodtan befektetheti a szegény ember vagyonkáját. Ez nem vállalat, nem részvény, nem kockázat, hanem a legreálisabb és a legbiztosabb befektetés. Válasszon hát ki néhányat közülök. A legtöbb telket előnyös részletfizetésre kaphatja meg, s ön csak kis pénzt fektet bele, mégis az egész telek ára nagyobbodik. Én összekötésben állok a legjobb bankokkal és az összes sörgyárakkal, gyorsan képes vagyok tehát önnek olcsó pénzt szerezni akár házépítésre, akár üzletberendezésre. Jegyvezze meg, én nem adok el a mappáról, én önnek megmutatom a várost és annak fekvését és én fizetem az utköltösgét. Ha megtetszik, vásároljon, ha nem tetszik, hagyja ott, azért mi jó emberek maradhatalunk.

Maradok honfuii üdvözzellet

Spielman H. Jakob

ÁLLAMI KÖZJEGYZŐ és magyar tekközvetítő

944 NORTH 8-IK UTCA PHILADELPHIA, PA.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

I. BOSS
111 SECOND STREET, PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok — importálja —
KÜLÖNÖSEN JO A KOSSUTH ÉS GRÖF BATTYANYI DOHÁNY.
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is.

YOURVILLE BOULEVARD
elkelő magyar kávéház a felsővárosban
1393 MÁSODIK AVENUE
Tulajdonos:
BIRNBAUM L.
a 72. és 73. utcák között.
MIDENNAP CZIGÁNYZENE
— Kiténő magyar ételek és jó italok. —
Pontos kiszolgálás.
POMPAS BILLIARDASZTALOK.

THE 'STATE BANK'
AZ ALLAM BANKJA
378 Grand Street, New York City.
Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másadalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. J., alpenztáros Kneisel János.
Tőke, felesleg, nyeresemény, több, mint \$1,000,000
Betétek több, mint 16,000,000
Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.
HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.
Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.
A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.
Oszdtályok alálhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetéteket után 4 százalékot — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán. SOUTH LORAIN, Ohio.

The Friedman Print
215 BOWERY — NEW YORK.
Elvállalja alapszabályok s mindennemű nyomtatványok elkészítését.
— Kiténően felszerelt magyar nyomda. —
Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

THE RISING SUN BREWING CO.
CSEHORZAGI módon készülő SÖR
A legvalogatottabb arany árpából, malátából és mézharmatos cseh komlóból főzik.
FELTETLENUL JOBB BARMILY IMPORTALT SÖRNÉL.
ELIZABETH, N. J.

BORSZÉKI GYÓGYVIZ
A VIZEK KIRÁLYA
— Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. —
Orvosi szaktekintélyektől a legmelegebben ajánlva, hólyag és vizeleti szervek bántalmainál, vesebajoknál, cukros huygár. a torok és tüdőszervek bajainál, epék és gyomor-megbetegedéseknél. Egészségesnek kiténő izü, igen üdítő ásványvíz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve.
EGYEDÜLI KÉPVISELŐ az EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN
VIDDER EMIL
IRODA: 36 Ave. C. RAKTÁR: 40 Ave. C. NEW YORK.
— MINDENKI ÁLTAL MEGTEKINTHETŐ. —

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RUDNER és ROTH, tulajdonosok
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, a kilenczedik utca sarkán
— Kiténő ételek és italok —
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE
— Szombat és vasárnap este-elsöranu czigányzene —

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.
E rovat alatt oly bankcsegeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek céljából.
NEW YORK ALLAM.
Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.
Klas Emil, 104 Second Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.
Németh János, 457 Washington street, New York.
Deutsch Testvérek, 319 Houston st., New York.
Pénzküldés, hajójegyjroda és közjegyzői hivatal.
The Oriental Bank, 182-184 Broadway, New York.
Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpaprok megvétele és eladása.
Nemzetközi Utazási Iroda és Pénzküldő Társaság, Igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.

PENNSYLVANIA ALLAM.
B. Hender, successor to A. Hender Son & Co. Cassandra.
Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalonak az óhazába sehoh olcsóbban nem kaphatók.
First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.
Róth József és Fial, a Monongahela-völgynek legrégibb bankháza, saját épületben, ötödik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport. Pénzküldés az óhazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árforlyam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelmekkel állítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik.
Czím: Jos. Roth and Sons.
Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékössé Hitel Társulat, Duquesne.
Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházaiank egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékot csak számlára, 4 százalékot betét-számlára. Pénzküldés, hajójegy eladás és közjegyzői iroda.
Klein Jakob, magyar bank- és váltóüzlete, 1346 Penn Avenue, Pittsburg.
Klein Arthur, Rankin, Pa.
Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek ellntése.

MISSOURI ALLAM.
The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok trust-kompániája, Bonne Terre.
Bejegyeztetett 1890-ben. Tőke \$100,000.00
R. S. Parsons elnök, F. J. Thourne alelnök
F. H. Dearing titkár és pénztáros.
OHIO ALLAM.
Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.
The Dollar Savings & Trust Co., Youngstown.
Vagyon: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olcsón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékat kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.
WISCONSIN ALLAM.
Merchants and Savings Bank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.
NEW JERSEY ALLAM.
Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ ÓHAZABA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HAZAK VÉTELEK ÉS ELADASA.
magyar közjegyző
449 S. Broad St., Trenton, N. J.
Charles R. Kear elnök.
Harry F. Potter pénztáros.
ELSO NEMZETI BANK
FIRST NATIONAL BANK
MINERSVILLE, PA.
Alapított 1864-ben. Schuykill-County legöregebb nemzeti bankja.
Alaptőke \$50,000.00
Tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény 75,000.00
Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.
Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszköböli.

HUNFALVY HUGÓ
Hites ügyvéd és jogtanácsos,
— közjegyzői hivatal. —
Iroda a fopostával szemben.
231 BROADWAY New York City.

Szerkesztő: ELŐ...
Egyes szá...
MEGJE...
V. Évfoly...
Ha egy...
lyett, hog...
val törö...
marosban...
Magyar...
minden...
viszony...
történt a...
csufosan...
erkölcsi...
Dobra k...
nagyhata...
gyarorsz...
volna az...
rozoga...
tekintély...
hatalma...
A józa...
a legelen...
csolták...
sát, aki...
segítség...
Ausztria...
sértődés...
Auszt...
gítség...
grátzet...
ját segít...
Magyar...
háiba...
István...
ba eskü...
szág jog...
és belső...
Ferenz...
sem birt...
az osztr...
arra, h...
szempon...
nak hál...
letesek...
Folyt...
Előbb...
lódzást...
Piaczi...
gyarorsz...
hol csak...
lázított...
szári sz...
választ...
veréb...
nek leg...
szár ne...
tett az...
tünteté...
szonym...
trák tö...
nacs...
adtak...
Mind...
domás...
lyeket...
rály és...
sul ver...
mert B...
lölet...
ra a s...
egy k...
előtt...
A b...
két hé...
darab...
József...
Auszt...
szágot...
A da...
ja a sz...
Fe...
roktól...
álth...
En...
a esis...
Ez...
ban a...
zsef...
magya...
kot, a...
TH...
VAGY...